

PROGNOZA**ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO****ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego****dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic:****Hyrnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki****Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej:**

mgr inż. arch. Magdalena Talar-Wiśniewska

Autorzy:

mgr inż. Anna Olaczek-Wołoska – kierująca zespołem autorów

mgr Agata Grzędowska

*A. Wołoska**Agata Grzędowska**17 grudnia 2025 r.*

Łódź, grudzień 2025

Spis treści

1. Informacje wstępne na temat prognozy	3
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	3
3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami	4
4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu	13
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	24
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	29
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.	32
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	38
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	45
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	48
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	49
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	49
Materiały źródłowe	52
Obowiązujące akty prawne	53

Załącznik:

- Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:2000
- Położenie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego na tle form ochrony przyrody

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Hyrnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr XVII/466/25 z dnia 21 maja 2025 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:2000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, *Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów, a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko,

z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* oprac. przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Hymnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej - tekstu planu - projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej - rysunku planu w skali 1:2000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu,
- 4) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych,
- 5) granice obszarów wymagających rekultywacji,
- 6) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 7) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- 8) liczba miejsc do parkowania dla samochodów osobowych,
- 9) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 11) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 12) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- 13) wysokość stawki procentowej służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie planu, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono:

- 1) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych,
- 2) zasad ochrony dóbr kultury współczesnej,
- 3) obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa,
- 4) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów.

W projekcie zostały wyodrębnione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi nieruchomości lub ich części, oznaczone numerem i symbolem, dla których ustalono niżej wymienione rodzaje przeznaczenia:

– **teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1G-RN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren zieleni naturalnej, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

– **teren górnictwa i wydobywania lub zieleni naturalnej**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1G-ZN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

– **teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej**, oznaczony na rysunku projektu symbolami **1RN-ZN** i **2RN-ZN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

– **teren zieleni naturalnej**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1ZN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód powierzchniowych śródlądowych,

– **teren drogi zbiorczej i teren drogi lokalnej**, oznaczone na rysunku projektu symbolami **1KDZ** i **1KDL**, przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami,

– **teren drogi wewnętrznej**, oznaczony na rysunku projektu symbolem **1KR**, przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami.

W ustaleniach dla całego obszaru (ustaleniach ogólnych), jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w zakresie kształtowania standardów zagospodarowania i użytkowania terenów ustalono: ochronę udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz zachowanie i ochronę terenów wspierających system ekologiczny miasta. Ustalono wysokość zabudowy dla budowli – maksimum 65,0 m.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, ustalono przede wszystkim zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN i 1G-ZN, dróg, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, melioracji i zalesień. Ustalono także zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenach 1G-RN i 1G-ZN.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

– gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami - nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: stosowanie rozwiązań zapewniających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich

powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, przy zastosowaniu rozwiązań opóźniających odpływ i ograniczających jego wielkość, prowadzenie gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie;

- ochrony wód - zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód,

- odnawialnych źródeł energii - dopuszczenie lokalizacji: mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego, zamontowanych na budynku;

- ochrony powietrza - zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi - zakaz lokalizacji infrastruktury technicznej, która powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie planu ustalono, iż istniejącą zabudowę mieszkaniową zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

W projekcie zostały ustalone granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, poprzez wskazanie istniejących terenów górniczych "Łódź-Pomorska I" udokumentowanych złóż piasków "Łódź-Pomorska I" oraz „Stoki III” udokumentowanych złóż piasków „Stoki”.

Ustalono granice obszarów wymagających rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów 1G-RN i 1G-ZN, dla których obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, do których na obszarze planu należą tereny komunikacji drogowej publicznej KDZ i KDL, polegają na nakazie stosowania zasad uniwersalnego projektowania w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w projekcie planu nie wyznaczono granic obszarów określonych w przepisach odrębnych wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości; szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości dokonywanego na wniosek zostały określone w ustaleniach szczegółowych dla terenów, przy czym parametry powstałych w wyniku tego działek nie obowiązują dla działek gruntu wydzielonych pod drogi i infrastrukturę techniczną.

Ustalono liczbę miejsc do parkowania dla samochodów osobowych dotyczącą nowo projektowanych budynków lub ich części dla zabudowy związanej z terenem górnictwa

i wydobywania. Uwzględniono parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, o której mowa w przepisach dotyczących ruchu drogowego.

Ustalono w projekcie szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu to zakaz lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi we wskazanych na rysunku planu strefach ochronnych od napowietrznych linii elektroenergetycznych (nie obowiązujące w przypadku likwidacji tej infrastruktury), a także wskazanie na ograniczenia wysokości obiektów naturalnych i sztucznych oraz wysokości zabudowy, wynikające z przepisów odrębnych dotyczących prawa lotniczego.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej terenów przyległych projekt planu ustala układ komunikacyjny służący obsłudze obszaru objętego planem, który stanowią tereny: drogi zbiorczej 1KDZ, drogi lokalnej 1KDL i drogi wewnętrznej 1KR oraz drogi wewnętrzne niewyznaczone na rysunku planu i drogi publiczne oraz wewnętrzne położone poza granicami obszaru objętego planem miejscowym. Drogi te jednocześnie zapewniają połączenie układu komunikacyjnego obszaru objętego planem z zewnętrznym układem komunikacyjnym.

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, zakładające wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Ustalono nakaz lokalizacji infrastruktury technicznej jako podziemnej, z wyłączeniem napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110kV lub wyższym, stacji transformatorowych oraz elementów infrastruktury technicznej, które jedynie jako nadziemne mogą pełnić swoją funkcję. Określono również warunki powiązań sieci infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, wskazując podstawowe: źródło zaopatrzenia w wodę, odbiornik ścieków bytowych, odbiorniki wód opadowych i roztopowych, źródła zaopatrzenia w gaz oraz źródło zasilania w energię elektryczną.

Ustalono w planie granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym to wskazane na rysunku planu linie rozgraniczające terenów dróg publicznych (1KDZ i 1KDL); jednocześnie dopuszczono lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym w granicach planu, pod warunkiem ich zgodności z przeznaczeniem terenu.

W projekcie została ustalona stawka procentowa służąca pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30% – dla wszystkich terenów.

Ustalenia szczegółowe w zakresie przeznaczenia i w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zostały sformułowane dla wszystkich terenów, a w zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości – dla terenów G-RN, G-ZN, RN-ZN i ZN. Dla terenów dróg (1KDZ, 1KDL i 1KR) ustalono warunki i parametry funkcjonalno-techniczne.

Ustalono, że dla terenu 1G-RN: przeznaczenie podstawowe terenu rolnictwa z zakazem zabudowy i przeznaczenie uzupełniające terenu zieleni naturalnej, terenu wód powierzchniowych śródlądowych i terenu lasu, a dla terenu 1G-ZN: przeznaczenie

podstawowe terenu zieleni naturalnej i przeznaczenie uzupełniające terenu rolnictwa z zakazem zabudowy, terenu wód powierzchniowych śródlądowych i terenu lasu, stosuje się dla terenu po zakończeniu eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części (po rekultywacji terenu).

Wprowadzone zostały wskaźniki zagospodarowania terenów górnictwa i wydobywania:

- udział powierzchni zabudowy (maksimum): dla terenu 1G-RN – 1%, dla terenu 1G-ZN – 5%;
- nadziemna intensywność zabudowy (minimum - maksimum): dla terenu 1G-RN – 0,0001 - 0,01, dla terenu 1G-ZN – 0,0001 - 0,05;
- udział powierzchni biologicznie czynnej (minimum): dla terenów 1G-RN i 1G-ZN – 70%, dla terenów 1RN-ZN, 2RN-ZN i 1ZN – 80%.

Dla zabudowy związanej z terenami górnictwa i wydobywania (1G-RN i 1G-ZN) określone zostały parametry jej kształtowania: wysokość zabudowy i geometria dachów. Dopuszczona została też lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z tymi terenami.

Dla terenów 1RN-ZN, 2RN-ZN i 1ZN ustalono zakaz lokalizacji budynków, a dla istniejącej zabudowy w terenach 1RN-ZN i 2RN-ZN ustalono warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla istniejącej zabudowy – dopuszczono jej remont i przebudowę oraz – na określonych warunkach – rozbudowę i nadbudowę.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętym uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienioną uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.

Analizowany obszar został zaliczony do terenów wyłączonych spod zabudowy, jednostki funkcjonalno-przestrzennej: „O” – tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo:

- „O” – tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo. Dla jednostki tej ustalono przeznaczenie terenów: dopuszczalne – tereny rolne, rekreacyjno-wypoczynkowe, ogrodów działkowych, eksploatacji powierzchniowej kopalin, a dopuszczalne z ograniczeniami - tereny zabudowy związanej z produkcją rolną wyłącznie w zakresie obiektów istniejących z możliwością rozbudowy istniejących siedlisk, tereny zabudowy mieszkaniowej wyłącznie w granicach istniejącego zainwestowania.

Główne cele polityki przestrzennej w jednostce O:

1. zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego,
2. zachowanie otwartego krajobrazu miasta oraz jego ochrona,
3. ochrona poszczególnych elementów systemu przyrodniczego,
4. przywrócenie walorów przyrodniczych obszarom zdegradowanym.

Dla jednostki „O” w *Studium* sformułowano ustalenia dotyczące struktury przestrzennej i krajobrazu:

1. Zakaz wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych, z uwzględnieniem zakazów określonych w obowiązujących przepisach dla obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów przede wszystkim: w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich i w jego otulinie, w obrębie zwartych

kompleksów gleb o wysokiej przydatności rolniczej (gleby klas bonitacyjnych II-IV), na obszarach zachowanych cennych wiejskich układów osadniczych.

3. Dopuszczenie przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu takie jak: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, produkcja energii ze źródeł odnawialnych (z uwzględnieniem ustaleń dotyczących rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych zawartych w części tekstowej „Studium (...). Kierunki rozwoju” (załącznik Nr 12 do uchwały), ogrody działkowe, parki i inne tereny zieleni urządzonej.

4. Podporządkowanie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych walorom przyrodniczym.

5. Zatrzymanie rozpoczętych procesów urbanizacji poprzez zakaz wyznaczania nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania (dopuszcza się możliwość włączenia w granice tych terenów, nieruchomości lub ich części położonych pomiędzy zainwestowanymi nieruchomościami, stanowiącymi dopełnienie istniejących struktur zabudowy).

Określono także zasady obowiązujące przy rozbudowie istniejących siedlisk, w tym zachowanie i kontynuowanie naturalnego charakteru obszarów (lasy, zadrzewienia i siedliska roślinne, naturalne koryta rzek oraz przebieg i zasięg dolin rzecznych) oraz minimalizowanie negatywnego oddziaływania obiektów kubaturowych na krajobraz.

W ustaleniach ogólnych dotyczących struktury funkcjonalno-przestrzennej w *Studium* wskazano m.in., iż na etapie sporządzania mpzp, przy wyznaczaniu linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, dopuszcza się możliwość: uściślenia wyznaczonych w *Studium* granic jednostek funkcjonalno-przestrzennych. Ponadto, „w każdej z jednostek funkcjonalno-przestrzennych dopuszcza się, oprócz przeznaczenia określonego w kartach ustaleń, dopełnienie struktury funkcjonalnej obszaru terenami: przestrzeni publicznych, zieleni, lasów, wód powierzchniowych, komunikacji i obsługi komunikacji oraz infrastruktury technicznej.

Dopuszcza się funkcjonowanie istniejącej zabudowy niezgodnej z przeznaczeniem terenu określonym w kartach ustaleń dla jednostek funkcjonalno-przestrzennych, w granicach istniejącego zagospodarowania. Dla zabudowy tej dopuszcza się określenie w mpzp możliwości i zasad prowadzenia robót budowlanych.”

Istotne ustalenia *Studium* odnoszące się do omawianego obszaru:

- zaliczenie części obszaru do podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta - terenów aktywnych przyrodniczo, w tym użytkowanych rolniczo (tereny użytków rolnych klas I - IV);
- wskazanie terenów górniczych (tereny i obszary górnicze „Łódź - Pomorska I” oraz „Stoki III”);
- wskazanie granic udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych obejmujących obszar: GZWP nr 401 i GZWP nr 403;
- wskazanie kierunków powiązań – łączników przyrodniczych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru: jednego wzdłuż zachodniej granicy obszaru i drugiego na północ od ulicy Opolskiej;
- w zakresie systemu komunikacyjnego miasta wskazanie przebiegu projektowanej ulicy głównej – obwodnicy Nowosolnej (przy południowym skraju obszaru) oraz projektowanej ulicy zbiorczej (północno-zachodniej odcinka ulicy Hyrnej).

W odniesieniu do omawianego obszaru *Studium* nie zawiera ustaleń dotyczących dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W dokonanej na potrzeby sporządzenia *Studium* ocenie stanu ładu przestrzennego i krajobrazu miasta większość obszaru, zajęta przez tereny górnicze, została zaliczona do jednostki krajobrazowej „tereny infrastruktury, wyrobisk lub nieużytków” i zwaloryzowana jako jednostka o najniższych wartościach, a pozostała część obszaru do jednostki krajobrazowej „tereny rolne z zespołami osadnictwa wiejskiego”, którą oceniono jako jednostkę o niskich wartościach.

Studium ustala ochronę tego obszaru, jako terenu aktywnego przyrodniczo, z zachowaniem jego walorów przyrodniczo-krajobrazowych, przy równoczesnym ograniczaniu „rozlewania się” miasta. Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania oraz potrzeby rozwojowe miasta, które powinny być realizowane na terenach już objętych procesami urbanizacyjnymi, takie podejście jest właściwe. Plan miejscowy, który jest sporządzany zgodnie z ustaleniami *Studium*, ma na celu ochronę istniejących na tym obszarze udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego, przy równoczesnym zabezpieczeniu tych terenów przed niekontrolowaną zabudową.

Jak wskazano wyżej, w *Studium* wskazano projektowaną ulicę główną – obwodnicę Nowosolnej – przebiegającą przy południowym skraju obszaru. Dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie dojazdu do węzła Brzeziny na autostradzie A1” w ramach inwestycji pn.: „Opracowanie dokumentacji na budowę dojazdu do węzła „Brzeziny” na autostradzie A1 oraz na budowę Trasy Górna III - zadanie 1 - opracowanie dokumentacji na budowę dojazdu do węzła Brzeziny na autostradzie A1” została wydana Decyzja Nr 22/2020 o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, z dnia 2020-07-29. W decyzji określono zakres przedsięwzięcia, obejmujący m.in. budowę pięciu obiektów inżynierskich, w tym pełniących funkcję przejść dla zwierząt (średnich i małych), z których wszystkie zlokalizowane są w znacznej odległości od obszaru objętego omawianym projektem planu. Wprawdzie teren realizacji tej inwestycji nie obejmuje omawianego obszaru, ale jego południowa część może się znaleźć w strefie oddziaływania drogi – zarówno w fazie jej budowy, jak i eksploatacji.

W uzasadnieniu do decyzji wskazano na skutki dla środowiska związane z realizacją oraz późniejszą eksploatacją tej inwestycji, takie jak: zajęcie terenu, zniszczenie pokrywy glebowej, utrudnienie dostępu do działek, powstawanie odpadów, emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, ścieki opadowe, hałas i wibracje, utrata szaty roślinnej wraz z warstwą biologicznie czynną, zagrożenie dla miejsc rozrodu płazów, uszczuplenie miejsc bytowania zwierząt – w szczególności ptaków, ograniczenie w migracji dzikich zwierząt. Minimalizacji strat w środowisku ma służyć zastosowanie szeregu rozwiązań technicznych i organizacyjnych.

W decyzji środowiskowej zostały określone:

- warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich (m.in. wykonanie nasadzeń kompensacyjnych, prowadzenie nadzoru przyrodniczego, w tym herpetologicznego i badań archeologicznych, monitoring drożności przejść dla zwierząt);

- wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji (...) w fazie eksploatacji przedsięwzięcia (m.in. ochrona przed hałasem, przejścia dla zwierząt, odprowadzanie wód deszczowych i roztopowych).

Na inwestora został nałożony obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej, w zakresie oceny skuteczności zastosowanych urządzeń zabezpieczających przed hałasem i drganiami.

Omawiany obszar dotychczas nie był objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tak jak większość jego otoczenia; obecnie sporządzane są projekty planów dla obszarów położonych po jego wschodniej oraz północno-zachodniej stronie. Jedynie tereny sąsiadujące z analizowanym obszarem od południowego zachodu są objęte obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, przyjętym Uchwałą Nr LXVIII/1471/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 11 września 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi, położonej na terenie osiedla Stoki, w rejonie ulic: Telefonicznej, Giewont, Rysy, Dębowskiego, Hyrnej i Pomorskiej, do terenu kolejowego. Plan ten został zmieniony uchwałą Nr LXXV/2258/23 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 9 czerwca 2023 r., przy czym zmiany nie dotyczą terenów graniczących z obszarem opracowania projektu planu.

Granice pomiędzy obszarem objętym tym planem a obszarem objętym projektem stanowi ulica Hyrna – 10 KDL, za którą zostały wyznaczone tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (72.MN);
- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (20.MW, 22.MW i 24.MW);
- zabudowy usługowej (9.U);

oraz wyloty dróg: 6KDL, 58KDD, 49KDD, 48KDD – dotychczas nie zrealizowanych – i 2KGD2/2 – ul. Arniki.

„Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego” (AKWŁ) został przyjęty uchwałą Nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2025 r. Jest on wyrazem polityki samorządu województwa w zakresie krajobrazu jako dobra wspólnego, ukierunkowanej na: ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu. Stanowi źródło wiedzy o krajobrazie i zawiera zbiór wytycznych oraz rekomendacji służących zachowaniu wartości krajobrazu.

Cały obszar województwa został podzielony na jednostki krajobrazowe, należące do jednej z trzech grup krajobrazów: przyrodniczych, przyrodniczo-kulturowych i kulturowych. W ramach grup wydzielono typy i podtypy krajobrazu, dla których sporządzono kartę charakterystyki krajobrazu. Każdej jednostce krajobrazowej nadano indywidualny kod.

Analizowany teren według AKWŁ należy do dwóch jednostkach krajobrazowych:

- o kodzie 10-318.82-72, w ramach grupy krajobrazowej „C” – krajobrazy kulturowe, typu górniczego (13) i podtypu: tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej (13a) – prawie cały obszar;

- o kodzie 10-318.82-3, w ramach grupy krajobrazowej „B” – krajobrazy przyrodniczo-kulturowe, typu podmiejskie i osadnicze (8) i podtypu: zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych (8d) – niewielkie fragmenty w północno-zachodniej części obszaru.

Tereny objęte niniejszym opracowaniem nie zostały w audycie wskazane jako krajobraz priorytetowy, dla którego ustalane są rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazu. Również tereny sąsiadujące z tym obszarem nie zostały zaliczone do krajobrazów priorytetowych.

W początkowej fazie prac nad projektem planu sporządzone zostało „Opracowanie ekofizjograficzne (podstawowe) na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Hyrnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki”. Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W opracowaniu ekofizjograficznym wskazano, iż jest to obszar, który: „jest ważnym elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzy sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem. Zasadniczymi elementami tej sieci są przede wszystkim: Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich z Lasem Łagiewnickim, otulina Parku oraz tereny otwarte na obrzeżach Osiedla Nowosolna, łączące się z przyrodniczo cennymi terenami w sąsiednich gminach.

Tereny te tworzą atrakcyjny, kulturowy krajobraz o dużych walorach estetycznych. Stanowią niszę ekologiczną dla roślin i zwierząt o zróżnicowanych wymaganiach siedliskowych. pełnią ważne funkcje przyrodnicze, są składowymi korytarzy ekologicznych, zachowują gamę siedlisk stanowiących o różnorodności biologicznej tego terenu, postuluje się wyłączenie ich z zabudowy oraz zachowanie ich funkcji przyrodniczych.”

Wskazano, że ewentualne zamierzenia inwestycyjne w obrębie obszaru, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinny być realizowane z zachowaniem warunków:

- stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska;
- wprowadzenia zakazów dotyczących lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakazu zmiany stosunków gruntowo-wodnych na obszarze objętym opracowaniem;
- ograniczenia odpływu wód opadowych i roztopowych poprzez stosowanie urządzeń do wykorzystania ich na miejscu lub retencji, z dopuszczeniem odprowadzania wód spływających ze szczelnie utwardzonych powierzchni lub ziemi, z zachowaniem przepisów odrębnych;
- obowiązku urządzenia dla każdej zabudowanej nieruchomości miejsca do gromadzenia odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi utrzymania czystości i porządku w gminach;
- dopuszczenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło;
- ustalenia odpowiednio wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę;

- lokalizacji zabudowy, podlegającej ochronie przed hałasem na podstawie przepisów odrębnych, w miejscach zapewniających dotrzymanie standardów akustycznych;
- wyznaczenia stref ochronnych istniejącej i projektowanej infrastruktury technicznej oraz nakazanie ich późniejszej kontroli, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ustalenia projektu planu respektują powyższe wytyczne opracowania ekofizjograficznego w zakresie ograniczeń i możliwości zagospodarowania obszaru, wynikających z potrzeby ochrony zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym J. Kondrackiego (2002), zweryfikowanym w 2018 r., analizowany obszar położony jest w obrębie mezoregionu Wzniesienia Łódzkie (nr 318.82), należącego do makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie (nr 318.8), podprowincji Niziny Środkowopolskie (nr 318), prowincji Niż Środkowoeuropejski (nr 31).

W podziale geomorfologicznym Polski wg S. Gilewskiej przyjęto, iż obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łódzka (g2). Mezoregion ten wraz z Wysoczyzną Bełchatowską (g1) i Wysoczyzną Rawską (g3) tworzy makroregion Wzniesienia Łódzkie (AVg), należący do podprowincji Niziny Środkowopolskie (AV), wchodzącej w skład prowincji Niż Środkowoeuropejski.

Według podziału Łodzi na jednostki geomorfologiczne wg J. Goździka i J. Wieczorkowskiej (Atlas Miasta Łodzi, 2002), dokonanego w oparciu o zbliżone cechy morfologiczne, budowę wewnętrzną i genezę form, obszar opracowania zawiera się w obrębie Równiny Łódzkiej na obszarze jednostki Wzgórza Łagiewnickie.

Rzeźba terenu

Wzgórza Łagiewnickie stanowią najwyżej położony fragment morfologiczny miasta, wyróżniający się znacznymi wysokościami względnymi. Rzeźba terenu w tym rejonie została ukształtowana przez szereg procesów morfotwórczych, związanych z działalnością lądolodu i działalnością wód pochodzących z deglacji lądolodu oraz w procesach peryglacjalnych. Szczególną rolę w ukształtowaniu rzeźby tego terenu odegrał lądolód zlodowacenia środkowopolskiego stadiau mazowiecko-podlaskiego (Warty) pozostawiając po sobie formy pochodzenia lodowcowego i denudacyjnego.

W ramach obszaru opracowania można wyróżnić następujące jednostki geomorfologiczne w podziale na grupy wg pochodzenia:

Formy pochodzenia wodnolodowcowego:

- stoliwo kemowe – zlokalizowane głównie w centralnej oraz zachodniej części opracowania;

Formy pochodzenia denudacyjnego:

- stoki wyraźnie zaznaczone – zlokalizowane głównie we wschodniej części opracowania;
- suche doliny i niecki denudacyjne – zlokalizowane przy północnej oraz południowo-zachodniej części opracowania;

Najwyższe wysokości oscylujące w granicach 283 - 270 m n.p.m. występują głównie w północno-zachodniej części opracowania, natomiast najniższe wartości oscylujące w granicach 220 – 230 m n.p.m. znajdują się w centralnej części. Lokalnym obniżeniem terenu jest wyrobisko kopalni piasku i żwiru „Stoki”, „Łódź – Pomorska I” oraz teren złoża wybilansowanego – Łódź-Listopadowa – Pole A i Pole B.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w Atlasie miasta Łodzi obszar charakteryzuje się znacznymi spadkami terenu – nachylenia we fragmentach w północnej oraz południowej części przekraczają 4°. Natomiast zgodnie z danymi zamieszczonymi przez Państwowy Instytut Geologiczny teren charakteryzuje się min. spadkami 12%, jedynie niewielkie tereny to spadki o zakresie od 2% do 5%.

Budowa geologiczna, grunty

Pod względem geologicznym omawiany obszar znajduje się w obrębie antykliny Justynowa, jednostki strukturalnej niższego rzędu, która wchodzi w skład antyklinorium kujawskiego (antyklinorium środkowopolskie). Powierzchnię mezozoiczną analizowanego obszaru budują skały górnajurajskie. Charakter rzeźby mezozoicznej jest jednak trudny do odtworzenia, ponieważ ich obecny układ jest wynikiem silnej erozji lodowcowej i wodnolodowcowej oraz procesów glacytektonicznych (Atlas Miasta Łodzi 2002).

Powierzchniową warstwę obszaru badań tworzą utwory czwartorzędowe, spoczywające na nieciągłej, powstałej na skutek erozji (lodowcowej i wodnolodowcowej) warstwie gruntów trzeciorzędowych.

W granicach obszaru opracowania wyróżniono następujące rodzaje utworów powierzchniowych:

- piaski wodnolodowcowe,
- mułki i piaski deluwialne,
- gliny zwałowe,
- piaski i mułki eluwialno-eoliczne,
- piaski żwiry, miejscami gliny zwałowe, mułki i iły w morenach z wyciśnięcia i spiętrzenia

Poniżej utworów czwartorzędowych zalegają utwory starsze, trzeciorzędowe iły powstałe w okresie neogenu w pliocenie oraz piaski powstałe w okresie neogenu w miocenie.

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Łódzki Ośrodek Geodezji, grunty analizowanego obszaru w znacznej większości zostały zakwalifikowane do grupy użytków rolnych.

Użytki gruntowe na analizowanym terenie to:

- K – użytki kopalne
- R – grunty orne
- dr – drogi
- B – tereny mieszkaniowe
- Bi – inne tereny zabudowane
- Br – grunty orne zabudowane
- Ps – pastwiska trwałe
- Lz – grunty zadrzewione i zakrzewione
- S – sady

W Atlasie Geologiczno-Inżynierskim Aglomeracji Łódzkiej warunki budowlane obszaru zostały określone głównie jako ograniczone. Jedynie niewielkie fragmenty zlokalizowane

przy północnej zachodniej oraz południowej granicy opracowania określone są jako przeciętne oraz dobre. Przed realizacją obiektów budowlanych wskazane jest przeprowadzanie badań gruntów, określających warunki posadowienia.

Wody powierzchniowe i podziemne

Łódź położona jest w obrębie dwóch dorzeczy: Bzury (zlewnia Wisły – obejmująca swoim obszarem północną oraz północno-wschodnią część miasta) oraz Neru (zlewnia Odry – obejmująca swoim obszarem pozostałą część miasta). Dział wodny I rzędu przebiega przez omawiany obszar i jednocześnie dzieli teren na część północną należącą do zlewni Miazgi w dorzeczu Wisły i część południową należącą do dorzecza Odry. Na analizowanym terenie nie ma powierzchniowej sieci rzecznej.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

Podstawą oceny JCWP są badania prowadzone w punktach pomiarowych. Według drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (na lata 2022-2027) opracowywany obszar położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych RW200010254635 „Wolbórka do Dopływu spod Będzelina”, która obejmuje JCWP wcześniej oznaczone jako: RW2000172546329 „Wolbórka od źródeł do dopływu spod Będzelina”. Omawiany obszar położony jest również (rejony południowe) w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych „Ner do Dobrzyńki” RW600010183219 - kod w latach 2022-2027 (kod w latach 2016-2021 RW600017183229).

Ponieważ na obszarze opracowania nie znajdują się żadne cieki ani zbiorniki wodne, nie mają tu zastosowania określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r.; Dz. U. z 2023 r. poz. 300) i Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r.; Dz. U. z 2023 r. poz. 335) cele środowiskowe dla wód powierzchniowych - oparte na wartościach granicznych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych - odpowiadających dobremu stanowi wód. Osiągnięcie przyjętych celów środowiskowych dla JCWP „Wolbórka do Dopływu spod Będzelina” oceniono jako niezagrażone, a dla JCWP „Ner do Dobrzyńki” jako zagrożone.

Według map zagrożenia powodziowego, publikowanych na Hydroportalu Wód Polskich, analizowany teren nie znajduje się w zasięgu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. W opracowaniach specjalistycznych, sporządzonych na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, na omawianym obszarze wskazano tereny narażone na niebezpieczeństwo podtopień wodami spływu powierzchniowego (tereny o spadkach spływu do 1%, o powierzchni powyżej 500 m²).

Warunki hydrogeologiczne wschodniej części Łodzi, w tym obszaru objętego opracowaniem planu określa Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000 Arkusz Łódź – Wschód (628) wraz z objaśnieniem do mapy, opracowana przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2002 roku. Według podziału na jednostki hydrogeologiczne, dokonanego w oparciu o zasięg występowania poziomów wodonośnych, ich zasobność, stopień izolacji, udział poziomów wodonośnych w profilu pionowym wód podziemnych oraz przynależność do dużych jednostek geologiczno-strukturalnych (niecka łódzka, antyklinorium kujawskie), Łódź znajduje się w granicach kilkunastu wyznaczonych jednostek. Łącznie na obszarze miasta

wyznaczono 14 zasadniczych jednostek, z czego analizowany obszar znajduje się głównie w jednostce „8” 5 baQI/Cr1/J3 (arkusz Łódź-Wschód). Jednostka ta w całości leży w obrębie Łodzi. Czwartorzędowy poziom wodonośny jest tutaj głównym poziomem wodonośnym, podrzędne stanowią: piętro dolnokredowe (zachodnia część jednostki) oraz poziom górnourajski (wschodnia część jednostki). Parametry hydrogeologiczne kształtują się następująco: średnia wodoprzewodność wynosi $380 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna zawiera się w przedziale od 9 poniżej 10 do $70 \text{ m}^3/\text{h}$, moduł zasobów odnawialnych wynosi $160 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$, a dyspozycyjnych $70 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$. W granicach jednostki istnieje lej depresyjny wywołany odpływem wód czwartorzędowych do wód piętra dolnokredowego. Niewielkie zachodnie fragmenty analizowanego terenu zostały wskazane w jednostce „7” 4 Q/Cr3/cbCrII (arkusz Łódź-Wschód). Jednostka ta również w całości leży w obrębie Łodzi. Jej główne użytkowe piętro wodonośne związane jest utworami kredy dolnej, a jego miąższość wynosi od 80 do 150 m. Powyżej występują dwa podrzędne piętra wodonośne: górnokredowe i czwartorzędowe. Przewodność głównego piętra 39 wynosi średnio $250 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajności potencjalne – ponad $120 \text{ m}^3/\text{h}$ i od 30 do $50 \text{ m}^3/\text{h}$, natomiast moduł zasobów odnawialnych jednostki wynosi $140 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$, a dyspozycyjnych $60 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$.

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) mają podstawowe znaczenie, jako obecne i perspektywiczne źródło zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę – charakteryzują się dobrą jakością wód podziemnych i najbardziej korzystnymi warunkami do ich eksploatacji. Zostały one wydzielone w latach 1986-1989 przez Antoniego S. Kleczkowskiego. Zespół hydrogeologów pod jego kierownictwem na podstawie badań wydzielił na terenie kraju 180 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (w skali 1: 500 000). Obszar Łodzi znajduje się w zasięgu czterech GZWP: nr 401 Niecka Łódzka, nr 402 Stryków, nr 403 Brzeziny-Lipce Reymontowskie oraz nr 404 Koluszki-Tomaszów. W kolejnych latach dla poszczególnych GZWP wykonywane były dokumentacje hydrogeologiczne w skalach bardziej szczegółowych – w ramach tych prac weryfikowano granice GZWP, określano dla nich obszary ochronne oraz wskazywano zasady użytkowania terenów w ich obrębie (zweryfikowano też liczbę zbiorników – obecnie lista GZWP liczy 163 pozycje). Omawiany obszar znajduje się w zasięgu:

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 403 Brzeziny-Lipce Reymontowskie. Obszar zbiornika obejmuje wschodnie rejony miasta, w tym obszar opracowania za wyjątkiem jego zachodniej części. Został wydzielony w czwartorzędowym, międzymorenowym poziomie wodonośnym, który tworzą piaski i żwiry zlodowaceń środkowopolskich, lokalnie podścielone utworami piaszczystymi. Jego powierzchnia całkowita wynosi $680,75 \text{ km}^2$ (jest mniejsza od tej określonej wstępnie przez A.S. Kleczkowskiego o około 154 km^2), szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą $32\,100 \text{ m}^3/\text{d}$, a zasoby odnawialne - $298\,140 \text{ m}^3/\text{d}$. Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi $12\,579,8 \text{ m}^3/\text{d}$. Aktualny stopień wykorzystania dostępnych zasobów zbiornika jest szacowany na blisko 20%. Wody tego zbiornika są na ogół bardzo nieznacznie zanieczyszczone. Obszary ochronne GZWP nr 403, wyznaczone według kryterium 25-letniego czasu dopływu wody do granic zbiornika, łącznie zajmują $362,7 \text{ km}^2$ - ponad 50% powierzchni zbiornika; wydzielono dwa typy obszarów ochronnych:

- obszar A, obejmujący tereny bardzo podatne na przenikanie zanieczyszczeń (czas pionowej infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu poniżej 5 lat),

- obszar B, obejmujący tereny podatne na przenikanie zanieczyszczeń (czas pionowej infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu wynosi 5-25 lat).

Oba typy obszarów ochronnych zlokalizowane są w granicach Łodzi. Wymogi ochronne GZWP nr 403 można podzielić na dwie kategorie – te wynikające z aktualnych przepisów prawnych i te, których realizacja wymaga zmiany lub rozszerzenia obecnie obowiązujących przepisów prawnych. Pełen wykaz ograniczeń zawierają dokumentacje hydrogeologiczne opracowane dla zbiorników.

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 401 Niecka Łódzka. Jest to duży jednorodny zbiornik wód podziemnych. Jego powierzchnia po weryfikacji wynosi 1759,2 km² i jest o 142,8 km² mniejsza od ustalonej wstępnie przez A.S. Kleczkowskiego. Obszar zbiornika w całości zlokalizowany jest na terenie województwa łódzkiego – obejmuje m.in. całą zachodnią i centralną część Łodzi, około 83% jej powierzchni, w tym większość obszaru, bez jego wschodniej części. Główny poziom zbiornika tworzą piaski, żwiry i słabo związane piaskowce kredy dolnej – dolnokredowy poziom zbiornikowy ma duże znaczenie jako dodatkowe źródło dla zaopatrzenia ludności w wodę, szczególnie w rejonie intensywnie eksploatowanym jakim jest Łódź. Ustalona w modelu matematycznym wielkość zasobów dyspozycyjnych poziomu zbiornikowego wynosi około 97200 m³/d przy module zasobowym 55,4 m³/d*km². Wartość ta stanowi około 52% wielkości zasobów odnawialnych w warunkach hydrodynamicznych (według stanu na 2012 rok). Zasoby dyspozycyjne wszystkich poziomów wodonośnych w granicach zbiornika są szacowane na około 328 800 m³/d (tj. około 187,3 m³/d*km²). Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi łącznie około 34776 m³/d, co stanowi około 36% wielkości jego zasobów dyspozycyjnych. Obszary ochronne wyznaczone według kryterium 25-letniego czasu dopływu wody do granic zbiornika zajmują łącznie około 15% powierzchni całego GZWP – pozostały obszar zbiornika cechuje się bardzo dobrymi warunkami naturalnymi ochrony 4 i nie wymaga ustanawiania obszaru ochronnego, ani wprowadzania szczególnych ograniczeń w użytkowaniu terenów. Wśród pięciu zaproponowanych obszarów ochronnych, jeden (obszar 40103) znajduje się prawie w całości na terenie Łodzi, jednak w znacznej odległości od omawianego obszaru. Koncepcja ochrony GZWP nr 401 nie zawiera szczególnych zakazów i nakazów, poza ogólnie przyjętymi i wynikającymi z aktów prawnych dotyczących ochrony wód podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu JCWPd - PLGW200084 i PLGW600072. Wszystkie jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obejmujące obszar miasta Łodzi zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych. Według informacji zawartych w Programie wodno-środowiskowym kraju, jako dobry został oceniony zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny wód, a w konsekwencji status całych JCWPd.

Na obszarze objętym opracowaniem nie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wód, ani obszary ochronne zbiorników wód podziemnych, o jakich mowa w art. 95 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

Na obszarze opracowania nie ma udokumentowanych ujęć wód podziemnych.

Gleby

Jednym z najważniejszych czynników glebotwórczych, który wpływa na rodzaj gleby i wartości użytkowo-rolnicze jest skała macierzysta. Zasadniczymi skałami macierzystymi dla gleb występujących w obrębie omawianego obszaru są utwory czwartorzędowe. Dominują tu gleby płowe wytworzone z pyłów piaszczystych i piasków gliniastych mocno pylastych. Występujące tu gleby należą głównie do geokompleksów litogenicznych związanych z utworami przepuszczalnymi jedynie niewielkie północne oraz południowo-zachodnie fragmenty należą do geokompleksów litogenicznych związanych z utworami trudoprzepuszczalnymi. Pod względem przydatności rolniczej zaliczane są do kompleksów: 6 – żytni słaby oraz N – nieużytki jedynie niewielki południowo-zachodni fragment zaliczany jest do kompleksów 4 – żytni bardzo dobry.

Zieleń

Analizowany teren charakteryzuje się znikomym stopniem zurbanizowania, w związku z czym szata roślinna należy do elementów umiarkowanie przekształconych. Na obszarze znajduje się pojedyncza zabudowa zlokalizowana przy południowo-wschodniej granicy opracowania.

Według Atlasu Miasta Łodzi (2002) rejon miasta, obejmujący obszar opracowania, pod względem liczebności gatunków roślin zielnych, charakteryzuje się średnim bogactwem florystycznym (od 150 do 250 gatunków/km²).

Aktualną potencjalną roślinnością naturalną, czyli taką, która rozwinęłaby się w obecnych warunkach środowiska po ustaniu ingerencji człowieka, jest kwaśna dąbrowa *Calamagrostio-Quercetum* - acidofilny las dębowy z sosną i brzozą. Jest to jednak skrajny wariant określający możliwe przemiany w obrębie środowiska przyrodniczego.

Roślinność rzeczywistą na tym obszarze stanowi przede wszystkim roślinność ruderalna i segetalna. Nie ma tam terenów zieleni miejskiej (parków, zieleńców). Znaczną część powierzchni zajmują tereny kopalne – ok. 73,1% co stanowi ok. 53,6 ha oraz tereny rolne – ok. 22,1 % co stanowi ok. 16,2 ha.

Fauna

Na podstawie informacji zawartych w Atlasie Miasta Łodzi (2002) można stwierdzić, iż teren będący przedmiotem opracowania ekofizjograficznego należy do bogatych w zasoby faunistyczne. Szacunkowa liczba lęgowych gatunków ptaków wynosi od mniej niż 25 do 39 gatunków na km².

Na analizowanym terenie zostały wskazane tereny występowania rzadkich i zagrożonych owadów takich jak zbornica *Paramyrmosa brunnipes* oraz gmachówka *Camponotus fallax*, a także tereny występowania rzadkich gatunków ptaka – kłaskawki *Saxicola torquata*. Brak udokumentowanych stanowisk występowania płazów, gadów oraz ssaków. Jednak nie należy wykluczyć możliwości pojawienia przedstawicieli tych zwierząt, głównie płazów.

Z ssaków notowano bytowanie większości pospolitych gatunków, charakterystycznych dla określonych ekosystemów, występujących na obszarze opracowania, z przewagą gatunków upraw rolnych, m.in. myszą polną, jeżem wschodnim, kretem czy ryjówką. Na podstawie Atlasu Miasta Łodzi (2002) stwierdza się, iż nie występują tam udokumentowane stanowiska przedstawicieli ssaków.

Można jednak przypuszczać, iż tereny otwarte oraz tereny zadrzewienia są miejscem bytowania licznych gatunków zwierząt, w tym niewielkich ssaków związanych z tego typu siedliskami.

Warunki klimatyczne

Klimat Łodzi wykazuje charakterystyczne dla Niżu Polskiego cechy pośrednie między strefą oddziaływania wpływów oceanicznych i kontynentalnych. W porównaniu do najbliższych wielkich miast Łódź ma więcej cech oceanicznych niż Warszawa, a mniej niż Poznań. Klimat Łodzi wykazuje pewne różnice w stosunku do pozostałego obszaru Polski środkowej. Wynikają one z położenia terenu w obrębie i u podnóża Wzniesień Łódzkich. Naturalne ukształtowanie terenu powoduje w stosunku do terenów otaczających: obniżenie średniej temperatury rocznej, zmniejszenie udziału wiatrów północnych, zwiększenie rocznej sumy opadów.

Największą częstotliwość występowania w roku wykazuje powietrze polarno-morskie – 65 % dni w roku. Powietrze kontynentalne pojawia się w ciągu 29 % dni w roku. Sporadycznie, głównie w kwietniu (7 % dni) i maju (13,5 % dni), występują masy powietrza arktycznego. Najrzadziej występują masy powietrza zwrotnikowego.

Cechą charakterystyczną obszaru jest niewielkie zróżnicowanie temperatury powietrza - średnia roczna dla okresu od 1951 do 2005 roku wynosiła 8,4°C. Najchłodniejszym miesiącem jest zazwyczaj styczeń (średnia temperatura poniżej -1,8°C opadająca w niektórych latach do -12°C). Miesiącem najcieplejszym jest przeważnie lipiec (średnia temperatura 17,5°C - 18,7°C), ale w poszczególnych latach może to być też czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Generalnie największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień.

Według danych ze stacji meteorologicznej Łódź-Lublinek średnie częstości kierunków wiatrów w wieloleciu 1951-1980, wyrażone w procentach, wynosiły: N = 7, NE = 6, E = 17, SE = 11, S = 9, SW = 14, W = 17, NW = 10, cisza = 9. Z powyższych danych wynika, że z sektora zachodniego (NW, W, SW) pochodzi ok. 41% wiatrów, a ze wschodniego (NE, E, SE) - 34%.

Maksymalne prędkości wiatru przypadają na zimę i wiosnę, i są także charakterystyczne dla kierunków o największych częstotliwościach (W i SW). Znacznymi prędkościami charakteryzują się też wiatry północne, jednak występują z mniejszą częstotliwością.

W rozkładzie rocznym największe wartości opadów przypadają na miesiące letnie, głównie lipiec, w którym średnia miesięczna osiągała wartość 83,3 mm. Najmniejsze wartości opadów występują w lutym (32,1 mm). Miesiące zimowe odznaczają się najmniejszą zmiennością opadów z roku na rok, podczas gdy w miesiącach letnich zmienność ta osiąga wartości rzędu 300 - 400%. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w latach 1981-2010 dla miasta Łodzi wynosiła 570,1 mm. Pokrywa śnieżna w ostatnim czasie utrzymywała się przeciętnie przez 82 dni w ciągu pięciu 5 miesięcy (listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec).

Silniejsza konwekcja nad miastem wywołana wyższą temperaturą, zanieczyszczeniem powietrza, a tym samym większą ilością źródeł kondensacji pary wodnej wpływa na wzrost liczby dni pochmurnych w stosunku do obszarów sąsiednich. Liczba dni pogodnych w roku

(stacja meteorologiczna Łódź-Lublinek) wynosi 32 (w Sieradzu 56) a liczba dni pochmurnych 148 (w Sieradzu 111).

Zanieczyszczenie powietrza jest czynnikiem zmniejszającym ilość energii słonecznej docierającej do powierzchni terenu. Średnie roczne usłonecznienie (lata 1952-1980) wynosiło dla miasta Łodzi 1 500,5 godz., co stanowi 33 % usłonecznienia możliwego astronomicznie, podczas gdy np. w Brwinowie 1 647,4 godz. (37 %), w Skierniewicach 1 732,6 godz. (39 %). W 2005 r. roczne usłonecznienie wynosiło ok. 1 846 godzin, a największe wartości usłonecznienia przypadają na maj, czerwiec i lipiec.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Analizowany obszar, jak i cały obszar Łodzi, położony jest poza europejskimi systemami terenów o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000 oraz ECONET-POLSKA. Znajduje się również poza zasięgiem istniejących i projektowanych obszarów Natura 2000, z których najbliższej jego granic położone są:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Buczyna Gałkowska - PLH100016 (ok. 9,9 km w kierunku południowo wschodnim),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Buczyna Janinowska - PLH100017 (ok. 10,8 km w kierunku północno wschodnim),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wola Cyrusowa - PLH100034 (ok. 15,2 km w kierunku północno wschodnim),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Grądy nad Lindą - PLH100022 (ok. 16,9 km w kierunku północno zachodnim).

Na obszarze nie ma również innych obiektów ani obszarów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, a najbliższej jego granic położone są:

Rezerваты przyrody:

- „Struga Dobieszkowska” – położony na północ od obszaru w odległości około 6,3 km,
- „Las Łagiewnicki” – położony na północny-zachód od obszaru w odległości około 6,4 km,
- „Wiączyń” – położony na wschód od obszaru w odległości około 6,5 km,
- „Polesie Konstantynowskie” - położony na zachód od obszaru w odległości około 8,9 km,

Park krajobrazowy:

- „Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich”, wraz z otuliną - położony na północ od obszaru w odległości około 2,8 km;

Obszary chronionego krajobrazu:

- „Dolina Miazgi pod Andrespołem” - położony na południowy-wschód od obszaru w odległości około 5,8 km,
- „Mrogi i Mrozycy” - położony na wschód od obszaru w odległości około 6,7 km,
- „Środkowej Grabi” - położony na południowy-zachód od obszaru w odległości około 21,8 km;

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- „Sucha dolina w Moskulach” - położony na północ od obszaru w odległości około 5,3 km,
- „Źródła Neru” - położony na południe od obszaru w odległości około 6,3 km,

- „Dolina Sokołówki” - położony na północny-zachód od obszaru w odległości około 9,8 km;

- „Ruda Willowa” - położony na południowy-zachód od obszaru w odległości około 10,5 km,

Użytki ekologiczne:

- „Mokradła przy Pomorskiej” - położony na zachód od obszaru w odległości około 1,2 km,

- „Stawy w Mileszkach” - położony na południowy-wschód od obszaru w odległości około 2 km,

- „Stawy w Nowosolnej” - położone na północny-wschód od obszaru w odległości około 3,3 km,

- „Łąka w Wiączyńcu” - położony na wschód od obszaru w odległości około 4,1 km,

- „Jezioro Wiskitno” - położony na południe od obszaru w odległości około 5,6 km,

- „Bagno Ługi” - położony na północ od obszaru w odległości około 6 km,

- „Łąki na Modrzewiu” - położony na północ od obszaru w odległości około 6,9 km,

Na omawianym obszarze nie ma obiektów ani obszarów wpisanych do rejestru czy ewidencji zabytków, ani uznanych za dobra kultury współczesnej. Obszar nie jest także objęty żadną z wyznaczonych w Studium stref ochrony konserwatorskiej.

Waloryzacje krajobrazu, zarówno dokonane na potrzeby sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi, jak i przeprowadzone w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego – omówione w rozdziale 3 Prognozy – wskazują, że kulturowy i przyrodniczy krajobraz obszaru nie przedstawia wysokiej wartości.

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obszar objęty omawianym projektem planu miejscowego położony jest w północno-wschodniej części miasta, w granicach osiedla Dolina Łódki. Zajmuje powierzchnię 73,3 ha. Obejmuje on tereny otwarte, częściowo wykorzystywane dla eksploatacji złóż kopalin, stanowiące obszary dopełniające system przyrodniczy miasta, pełniące rolę klimatyczno-biologiczną. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna koncentruje się tuż poza granicami obszaru projektu planu – głównie wzdłuż ul. Hyrnej i ul. Listopadowej.

Granice obszaru objętego planem miejscowym wyznaczają:

- 1) od wschodu – ul. Arniki;
- 2) od południowego zachodu – ul. Hyrna;
- 3) od północy i zachodu tereny eksploatacji kopalin – tereny górnicze znajdujące się pomiędzy ul. Igłastą, Olkuską, i Listopadową.

Od strony wschodniej z terenem sąsiaduje teren należący do GO-TRAKT, firmy zajmującej się produkcją betonu towarowego – zakład górniczy "Igłasta VI". W granicach opracowania po północnej stronie ul. Hyrnej znajdują się dwie kopalnie: Stoki III oraz Łódź-Pomorska I. Obie kopalnie eksploatują złoża żwiru i piasku.

Obecne zagospodarowanie obszaru przedstawia się następująco:

– tereny kopalne: teren i obszar górniczy „Łódź - Pomorska I” oraz teren i obszar górniczy „Stoki”, które zajmują większość (ponad 73%) powierzchni obszaru),

- tereny rolne, sad, pastwisko i tereny zadrzewione i zakrzewione, znajdujące się w północno-wschodniej i północno-zachodniej (łącznie ok. 24% powierzchni obszaru),
- tereny mieszkaniowe, rolne zabudowane i inne zabudowane – w części zachodniej oraz południowej obszaru (łącznie poniżej 1% powierzchni obszaru);
- drogi, zajmujące około 2,5% powierzchni obszaru.

Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają ograniczające go ulice: Hyrna (od południowego zachodu) i Arniki (od wschodu) oraz ulice Obłoczna i Olkuska, położone poza granicami obszaru. Wewnątrz omawianego obszaru nie ma ulic - dróg publicznych, a jedynie lokalne dojazdy (drogi gruntowe, w tym dojazd do wyrobiska).

Przez obszar opracowania przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV i średniego napięcia 15 kV. Na obszarze brak innych sieci infrastruktury technicznej; w ulicach Arniki i Hyrnej zlokalizowane są gazociągi średniego i niskiego ciśnienia, a w pobliżu obszaru przebiega wodociąg. Obszar znajduje się poza zasięgiem miejskich sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej.

Znajdujące się na omawianym obszarze złoża „Stoki” jest eksploatowane, aktualna koncesja na eksploatację kruszywa z tego złoża jest ważna do 31.12.2034 r. Złoże „Łódź - Pomorska I” jest eksploatowane okresowo, aktualna koncesja na eksploatację kruszywa z tego złoża jest ważna do 31.12.2041 r.

Dla złóż tych przewiduje się następujące kierunki rekultywacji: „Stoki” – rekultywacja w kierunku rolniczym, „Łódź-Pomorska I” – rekultywacja w kierunku zieleni.

W północno-zachodniej części obszaru znajduje się także niewielkie złoże „Łódź-Obłoczna I”, nie posiadające koncesji, z zasobami rozpoznanymi szczegółowo – obecnie są to grunty gospodarki rolnej, nieużytkowane rolniczo, pokryte zadrzewieniami oraz pustostanami porolniczymi, a w części północno wschodniej złoże „Łódź-Listopadowa” wybilansowane, tj. skreślone z krajowego bilansu zasobów złóż kopalin, dla którego przewidziany rolniczy kierunek rekultywacji został zakończony.

Za wschodnią granicą obszaru znajduje się eksploatowane złoże kruszywa naturalnego: teren i obszar górniczy „Łódź – Iglasta VI”, Aktualna koncesja na eksploatację kruszywa z tego złoża jest ważna do 31.07.2041 r.

Wymienione tereny górnicze znajdują się w granicach jednego z wyznaczonych na Mapach geośrodowiskowych Polski obszarów perspektywicznych surowców, którego zasięg obejmuje rejony ulic: Marmurowej, Nad Niemnem, Jana Kasprowicza, Beskidzkiej i Listopadowej, Obłocznej, Iglastej oraz Hyrnej. Obszar ten wyznaczony został dla kopaliny czwartorzędowych piasków.

Sąsiedztwo obszaru od strony północnej stanowią głównie tereny otwarte, użytkowane rolniczo i porolne, od wschodniej – kopalnia piasku „Łódź – Iglasta VI”, od południowej i zachodniej – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Pobliskie tereny poddane zostały presji budowlanej – od kilku lat stawiane są kolejne domy jednorodzinne, a dokonane podziały geodezyjne wskazują na zamiar kontynuacji zabudowy w tym rejonie.

Wartości kulturowe

Na omawianym obszarze nie ma obiektów ani obszarów wpisanych do rejestru czy ewidencji zabytków, ani uznanych za dobra kultury współczesnej. Obszar nie jest także objęty żadną z wyznaczonych w Studium stref ochrony konserwatorskiej.

Waloryzacje krajobrazu, zarówno dokonane na potrzeby sporządzenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, jak i przeprowadzone w *Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego* – omówione w rozdziale 3 Prognozy – wskazują, że kulturowy i przyrodniczy krajobraz obszaru nie przedstawia wysokiej wartości.

Powiązania ekologiczne

Przeważającą większość omawianego obszaru stanowią tereny otwarte: rolne i zadrzewienia oraz tereny eksploatacji złóż kopalin.

Omawiany teren posiada powiązania ekologiczne przede wszystkim z terenami otwartymi i lasami znajdującymi się na północ i północny wschód od niego, co sprzyja migracjom flory i fauny. Słabsze są powiązania z terenami położonymi z pozostałych stron obszaru, przy czym w przyszłości – po zakończeniu eksploatacji kruszywa w kopalni „Łódź – Iglasta VI” i przeprowadzeniu rekultywacji (aktualna koncesja na eksploatację kruszywa z tego złoża jest ważna do 31.07.2041 r.) powstanie również silne powiązanie ekologiczne z terenami po stronie wschodniej. Z pozostałych stron barierą są tereny zurbanizowane.

Istnienie powiązań przyrodniczych pomiędzy cennymi przyrodniczo obszarami miasta jest niezbędne dla sprawnego funkcjonowania systemu przyrodniczego miasta i kształtowania prawidłowych warunków życia jego mieszkańców, dlatego niezwykle istotne jest, aby w sporządzanych dokumentach planistycznych zapewniać pozostawienie wolnych od zabudowy i łączących się ze sobą terenów.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Projekt planu nie wprowadza radykalnych zmian w przeznaczeniu terenów, w stosunku do ich aktualnego użytkowania, tym samym realizacja jego ustaleń nie spowoduje istotnej zmiany obecnego stanu środowiska – w szczególności nie będzie powodować pogorszenia tego stanu.

Również w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu stan środowiska nie zmieni się istotnie, o ile utrzymany zostanie dotychczasowy sposób zagospodarowania, nieistwarzający uciążliwości dla środowiska. Projekt planu ma na celu kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem ochrony udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz zachowania i ochrony terenów wspierających system ekologiczny miasta.

W granicach omawianego obszaru znajdują się obszary górnicze udokumentowanych złóż piasków: „Stoki” (eksploatowane) i „Łódź-Pomorska I” (eksploatowane okresowo), a także „Obłoczna I” (bez koncesji, zasoby rozpoznane szczegółowo) i „Listopadowa” (złóżo wybilansowane, zakończona rekultywacją w kierunku rolnym). Projekt planu ustala granice obszarów wymagających rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów 1G-RN i 1G-ZN.

Chociaż skala zmian, jakie dotychczas zaszły w środowisku omawianego obszaru jest duża, to tereny biologicznie czynne wciąż zajmują większość powierzchni omawianego obszaru. Dotychczasowe przekształcenia nie zagrażają zaburzeniu równowagi przyrodniczej.

Projekt planu nie dopuszcza lokalizacji nowych budynków, ale umożliwia zachowanie zabudowy istniejącej i określa dopuszczalny zakres robót budowlanych. Dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenami górnictwa i wydobywania (1G-RN i 1G-ZN).

W przypadku nieuchwalenia planu miejscowego bardzo prawdopodobnym zagrożeniem byłaby presja budowlana na ten atrakcyjny krajobrazowo i przyrodniczo teren, prowadząca do degradacji jego walorów. Zabudowa powodowałaby zagrożenia dla środowiska: defragmentację siedlisk przyrodniczych, przerwanie szlaków migracji zwierząt, utrudnienie przepływu mas powietrza.

Skutkami wprowadzania zabudowy na tereny otwarte byłyby:

- bezpośrednie niszczenie lub defragmentacja siedlisk przyrodniczych,
- zmniejszanie się powierzchni terenów naturalnego bytowania dzikiej zwierzyny,
- wygrodzenia przerywające powiązania ekologiczne i utrudniające lub uniemożliwiające migrację zwierząt,
- zmniejszanie się bioróżnorodności obszaru,
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu ekologicznego,
- niekorzystne zmiany w krajobrazie,
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby, przy niewłaściwym odprowadzaniu ścieków bytowych i gromadzeniu odpadów komunalnych.

Przy braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych odbywa się bowiem w trybie wydawania decyzji administracyjnych, a więc z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych, co może powodować, iż nowe obiekty nie będą w pełni spójne z otoczeniem. Będą wydawane pozwolenia na budowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nakładają na inwestora znacznie mniejszy zakres warunków do spełnienia niż czynią to ustalenia planu miejscowego. Ponadto decyzje o warunkach zabudowy ustalają sposób zagospodarowania dla każdej działki osobno, co powoduje zainwestowanie w sposób nieskoordynowany i zagrażający, poprzez jednostkowe, a nie kompleksowe rozwiązania ładu przestrzennego.

Na stan środowiska przyrodniczego istotny wpływ może mieć budowa układu komunikacyjnego, ale projekt planu nie przewiduje żadnych elementów tego układu. Jednak drogi mogą powstać niezależnie od uchwalenia planu (na podstawie tzw. specustawy), a ich negatywne oddziaływanie w postaci emisji zanieczyszczeń i hałasu może być, przynajmniej częściowo, niwelowane zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi i usprawnieniem ruchu.

Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną zapewniają utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dotychczasowym poziomie.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarze objętym projektem planu, a także w strefie potencjalnych oddziaływań inwestycji realizowanych zgodnie z ustaleniami planu, jest na ogół zadowalający, co wynika z położenia obszaru w peryferyjnej, obrzeżnej części miasta i jego przynależności do systemu przyrodniczego miasta.

W granicach obszaru nie ma terenów ani obiektów, które byłyby źródłem znaczącego niekorzystnego oddziaływania na stan środowiska. Na stan środowiska przyrodniczego omawianego obszaru największy wpływ ma oddziaływanie ze źródeł usytuowanych poza obszarem: terenów zurbanizowanych (w tym pobliskich terenów zabudowy mieszkaniowej - bez dostępu do miejskiej sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej) i ciągów komunikacyjnych. Poziom immisji zanieczyszczeń uwarunkowany jest głównie wielkościami emisji, ale czynnikami istotnymi są także warunki meteorologiczne (wyższe temperatury powietrza w sezonie grzewczym powodują zmniejszenie emisji energetycznych, cyklonalny typ pogody sprzyja szybszemu przewietrzaniu terenów zabudowanych). Koncentracja zanieczyszczeń jest większa na obszarach o zwartej zabudowie, która uniemożliwia właściwe przewietrzanie terenów i sprzyja osiadaniu zanieczyszczeń na obszarach zamieszkałych. Stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} w Łodzi są dość wysokie zwłaszcza w centralnej części miasta, przede wszystkim w obszarze XIX wiecznej zabudowy Śródmieścia. W miarę oddalania od strefy centralnej poziomy ich stężenie maleją poza strefą intensywnie zurbanizowaną nie przekraczają wartości dopuszczalnych.

Według map przygotowanych przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, wykonanych w oparciu o modelowanie matematyczne oraz metodę obiektywnego szacowania, średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na terenie województwa, z wyjątkiem ścisłego centrum miasta Łodzi, w 2024 r. kształtowało się na poziomie poniżej 20,4 µg/m³ - zdecydowanie poniżej dopuszczalnego poziomu wynoszącego 40 µg/m³. Wzdłuż dróg i ulic o dużym natężeniu ruchu, stężenie NO₂ mogło być jednak nawet dwukrotnie większe.

Poziom stężenia dwutlenku siarki (25-te maksymalne stężenie 1-godzinne) w 2024 r. na całym obszarze nie przekroczył 150,4 µg/m³, przy poziomie dopuszczalnym 350 µg/m³. Poziom stężenia dwutlenku siarki w rozkładzie średniomiesięcznym wykazuje zmienność sezonową - zimą średniomiesięczne stężenia są kilka lub kilkunastokrotnie wyższe niż w okresie letnim. W okresie silnych mrozów dochodzi do gwałtownego wzrostu poziomu SO₂ na skutek zwiększonego zapotrzebowania na energię ciepłą (podwyższone spalanie surowców energetycznych) oraz dodatkowo niesprzyjającej rozpraszaniu zanieczyszczeń pogodzie antycyklonalnej (słabe wiatry).

Średnioroczne wartości stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w obrębie obszaru kształtują się na poziomie 20,5 µg/m³ - 25,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg/m³). Istotny wpływ na zdrowie ludności (choroby serca, układu oddechowego) mają przekroczenia dobowej wartości dopuszczalnej. Wartości chwilowe stężenia PM₁₀ mogą sięgać nawet do kilkuset µg/m³.

Prowadzone pomiary do lat nie wykazują przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych metali zawartych w pyłe PM₁₀, natomiast w przypadku benzo(a)pirenu corocznie stwierdza się na większości stanowisk pomiarowych w województwie znaczne przekroczenia poziomu docelowego. Średnioroczne wartości stężenia B(a)P w pyłe PM₁₀ na obszarze opracowania w roku 2024 (modelowanie matematyczne) wynosiły poniżej 0,50 ng/m³ i należały do najniższych w aglomeracji, kształtując się poniżej wartości

dopuszczalnej, wynoszącą 1 ng/m^3 . Nadmierna koncentracja wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych stanowi zagrożenie jakości powietrza i ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi. Jest to poważny problem, dotyczący wszystkich większych miast, a zwłaszcza ich części nie podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej, a także intensywnie rozwijających się terenów podmiejskich.

Największe zagrożenie dla zdrowia ludzi stanowią drobne frakcje pyłu zawieszonego – PM_{2,5}. Średnie roczne wartości stężenia pyłu PM_{2,5} w 2024 roku (modelowanie matematyczne) kształtowały się na poziomie: $12,5 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ - $15,4 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ (poziom dopuszczalny - $25 \text{ } \mu\text{g/m}^3$).

Wielorakie zagrożenia dla środowiska związane są z działalnością kopalni piasku: zmienia się rzeźba terenu i warunki gruntowo-wodne, zniszczona zostaje pokrywa glebowa i roślinność - zarówno w miejscu bezpośredniego wydobywania kruszywa, jak też w miejscach składowania nadkładu i zajętych przez drogi dojazdowe. Wydobywanie i transport urobku, wymagające ciężkiego sprzętu, powodują zanieczyszczenie powietrza i hałas. Takie niekorzystne zjawiska, i to w większej skali, występują już w tej okolicy, bowiem w pobliżu znajdują się inne obszary górnicze.

Omawiany teren położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych RW600010183219 „Ner do Dobrzynki” (silnie zmienione) i RW200010254635 - „Wolbórka do Dopływu spod Będzelina” (naturalne). Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych potencjał ekologiczny JCWP „Ner do Dobrzynki” określono jako zły i stan (ogólny) całej JCWP również oceniono jako zły. Stan ekologiczny dla JCWP „Wolbórka do Dopływu spod Będzelina”, określono jako umiarkowany, ale stan całej JCWP jako zły.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono: dla JCWP „Ner do Dobrzynki” derogację do 2027 roku, a dla JCWP „Wolbórka do dopływu spod Będzelina” - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.

Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, powodujący jej zanieczyszczenie biologiczne. W zlewniach tych JCWP presją mogącą być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości jest presja komunalna. Należy przypuszczać, iż głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych – a także wód podziemnych, zwłaszcza płytko zalegających wód gruntowych – zarówno na analizowanym terenie, jak i w jego sąsiedztwie, są: działalność rolnicza oraz spływy powierzchniowe z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu (dróg i zabudowy). Wobec braku sieci kanalizacyjnej realne jest także zanieczyszczenie wód i gruntów ściekami komunalnymi.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) GW200084 oraz GW600072, które - tak jak wszystkie obejmujące obszar miasta Łodzi - zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Według informacji z krajowego monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń, średni roczny ładunek jednostkowy zdeponowanych

zanieczyszczeń w roku 2018 szacowany był na 33,6 kg/ha dla województwa łódzkiego (był o 6,5% niższy od średniego dla całego obszaru Polski).

Brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb uniemożliwia ocenę stopnia tego zanieczyszczenia. Należy jednak założyć, iż w największym stopniu zanieczyszczenie gleb dotyczy przyulicznych pasów terenów – wzdłuż ulic (dróg), gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. Dodatkowym zanieczyszczeniem gleb są środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania ulic. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)¹.

Do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego zalicza się również promieniowanie elektromagnetyczne, przy czym promieniowanie pochodzenia naturalnego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka. Takim zagrożeniem może być promieniowanie pochodzące od źródeł antropogenicznych, a przede wszystkim urządzeń: łączności osobistej (stacji bazowych GSM/UMTS), radiokomunikacyjnych (stacji radiowych i telewizyjnych), transmisji danych i sygnałów oraz radiolokacyjnych i radiodostępowych, a także linii i stacji wysokiego napięcia. Przez obszar objęty opracowaniem przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV. Na obszarze, w jego południowej części, znajduje się ponadto stacja bazowa telefonii komórkowej.

Pomiary prowadzone przez WIOŚ w Łodzi (od roku 2008) wskazują, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie łódzkim nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Najwyższe wartości natężenia PEM na terenie województwa notowano na terenach centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., ale i tak były one znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych. Maksymalna wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego (2017 r.) wyniosła 2,0 V/m i została zarejestrowana w Łodzi, w punkcie pomiarowym przy Dworcu Fabrycznym. Wielkość ta stanowiła 28,6% wartości dopuszczalnej.

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dla miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy istnieje obowiązek wykonania co 5 lat map akustycznych. Według strategicznej Mapy akustycznej miasta Łodzi obszar jest poza zasięgiem hałasu drogowego, kolejowego, przemysłowego i tramwajowego.

Ze względu na położenie poza strefą zurbanizowaną, korzystne warunki akustyczne występują w obrębie całego obszaru. Według informacji, zawartych na „Mapie akustycznej Łodzi” poziom hałasu drogowego na tym obszarze wynosi mniej niż 55 dB (L_{DWN} - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom roku) i 50 dB (L_N - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy). Ulica Pomorska lokalnie generuje dźwięk powyżej 75 dB (L_{DWN}) i 65 dB (L_N), ale jej oddalenie od granicy obszaru powoduje, iż nie wpływa ona na klimat akustyczny obszaru.

Na omawianym obszarze nie wyznaczono terenów, dla jakich przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska określają dopuszczalne poziomy hałasu, ale w zapisach projektu planu ustalono, że istniejącą zabudowę mieszkaniową zalicza się do terenów

¹ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Występujące na obszarze zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego pochodzą głównie ze źródeł znajdujących się poza granicami tego obszaru: zarówno liniowych, czyli ciągów komunikacyjnych, jak i powierzchniowych pochodzących z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni. Lokalnym źródłem emisji pyłów jest natomiast działalność wydobywcza w kopalniach piasku,

Oprócz wymienionych wyżej zagrożeń środowiska i elementów obniżających jego jakość na badanym obszarze, należy zwrócić uwagę również na zagrożenia związane z nielegalnym składowaniem odpadów, zwłaszcza na terenach zaniedbanych, porośniętych dziką roślinnością.

Jak wynika z powyższego, na stan środowiska na omawianym obszarze wpływ mają przede wszystkim czynniki (źródła) znajdujące się poza nim, bowiem na obszarze nie ma znaczących źródeł potencjalnych zagrożeń dla środowiska. Tym samym również poprawa stanu środowiska, w odniesieniu do tych jego elementów, które cechują się gorszą jakością, będzie zależała głównie od działań podejmowanych na terenach sąsiadujących z obszarem, a także rozwiązań wprowadzanych kompleksowo w skali miasta.

W zapisach – ustaleniach ogólnych – projektu planu zawarto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN i 1G-ZN, dróg, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, melioracji i zalesień.

Drogi, obiekty infrastruktury technicznej i przedsięwzięcia z zakresu działalności górniczej mogą być zaliczane, w zależności od parametrów, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a zalesienia i melioracje – do przedsięwzięcia mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jednak na omawianym obszarze prawdopodobieństwo lokalizacji przedsięwzięć spełniających kryteria zaliczenia do jednej z tych kategorii jest niezwykle niskie.

W ustaleniach ogólnych wprowadzony został zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenach 1G-RN i 1G-ZN.

Dopuszczono lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii (tzn. o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW). Dla takich instalacji nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko.

W zakresie ochrony wód plan ustala zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód, a w zakresie gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami - nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: stosowanie rozwiązań zapewniających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania

ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, przy zastosowaniu rozwiązań opóźniających odpływ i ograniczających jego wielkość, prowadzenie gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast jest usługą wodną. Na tego typu usługę wymagane jest pozwolenie wodnoprawne, a co za tym idzie - wykonanie operatu wodnoprawnego.

Jako podstawowe odbiorniki wód opadowych i roztopowych wskazano zbiorniki odparowalno-chłonne i zagospodarowanie na terenie.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”. Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi - w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

Żadna z planowanych inwestycji, jaka mogłaby być uciążliwa dla środowiska, nie wiąże się z oddziaływaniem na wartościowe przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo obszary, w tym Natura 2000 lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach obszaru objętego opracowaniem projektu plan ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000.

Ustalenia projektu planu, określające przeznaczenie terenów, nie zakładają zmiany sposobu użytkowania terenów w stosunku do dotychczasowego, która powodowałyby zwiększenie uszczelnienia powierzchni. Tym samym nie zostanie ograniczona możliwość naturalnej retencji wód i nie wzrośnie zagrożenie lokalnymi podtopieniami i zalewaniem terenów niżej położonych.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W granicach obszaru opracowania nie występują formy ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przedmiotowy obszar, tak jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej, wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000.

Ustalenia planu miejscowego pozwolą na realizację polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska i kształtowania ładu przestrzennego, a także w zakresie modernizacji, budowy i rozbudowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska. Celem sporządzenia omawianego projektu planu jest ochrona udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz zachowanie i ochrona terenów wspierających system ekologiczny miasta.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby wpływ na stan środowiska na obszarach podlegających ochronie, położonych zarówno w granicach obszaru objętego opracowaniem, jak i poza nimi. Zakłada utrzymanie obszaru jako terenu otwartego, poprzez ustalenie przeznaczenia: teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy (G-RN), teren górnictwa i wydobywania lub zieleni naturalnej (G-ZN), teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN), teren zieleni naturalnej (ZN).

Na obszarze nie zostały wyznaczone nowe elementy układu komunikacyjnego.

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą:

- zabudowy i wygradzania terenów otwartych - walory krajobrazowe obszaru i jego dobre skomunikowanie z centrum miasta powodują, że jest to atrakcyjny teren dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rezydencjonalnej; nowa zabudowa wiąże się z wygradzaniem i przekształcaniem dotychczasowych terenów otwartych, co powoduje obniżenie walorów krajobrazowych i przyrodniczych obszaru; ustalenia projektu planu nie zezwalają na lokalizację nowych budynków, jedynie na utrzymanie istniejącej zabudowy;

- uciążliwości akustycznej szlaków komunikacyjnych - źródła uciążliwości akustycznej, nie oddziałujące na analizowany obszar, znajdują się poza granicami opracowania;

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego - według map wykonywanych w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania, średnioroczne stężenia poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze opracowania w 2024 r., takmjak w latach wcześniejszych, kształtowały się na poziomie:

- NO₂: poniżej 20,4 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 40 g/m³);
- SO₂: poniżej 150,4 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 350 g/m³);
- pył zawieszony PM₁₀: 20,5 µg/m³ - 25,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg /m³);
- pył zawieszony PM_{2,5}: 12,5 µg/m³ - 15,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny - 25 µg /m³);
- benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀: poniżej 0,5 ng/m³ (poziom dopuszczalny - 1 ng/m³).

Na analizowanym obszarze w przeszłości wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ były przekraczane, a wartości stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} kształtowały się na granicy normy; wartości stężeń pozostałych zanieczyszczeń powietrza mieściły się w normie;

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych - na analizowanym terenie nie ma wód powierzchniowych, obszar położony jest w granicach dwóch zlewni jednolitych części wód

powierzchniowych. Potencjał ekologiczny JCWP „Ner do Dobrzynki” określono jako zły i stan (ogólny) całej JCWP również oceniono jako zły. Stan ekologiczny JCWP „Wolbórka do Dopływu spod Będzelina”, określono jako umiarkowany, ale stan całej JCWP jako zły; ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona; na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, powodujący jej zanieczyszczenie biologiczne;

- zanieczyszczenie wód podziemnych (gruntowych) - zagrożeniem dla jakości wód podziemnych - gruntowych - są czynniki antropogeniczne: zanieczyszczenia komunalno-bytowe, szczególnie z obszarów zurbanizowanych, ale niewyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej;

- promieniowania elektromagnetycznego - głównymi emitorami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe, Z pomiarów, prowadzonych przez WIOŚ w Łodzi od roku 2008 wynika, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku; w granicach obszaru opracowania przebiegają linie wysokiego napięcia (110 kV) i zlokalizowana jest stacja bazowa telefonii komórkowej;

- zmniejszającej się bioróżnorodności - obszar objęty opracowaniem w znacznej części stanowi tereny otwarte, ale na pozostałych terenach - eksploatacji kopalni - usunięta została gleba wraz z porastającą ją roślinnością, a tym samym zniszczone zostały siedliskam roślinne i miejsca przebywania zwierząt; ponadto procesy urbanizacyjne występujące na terenach sąsiednich grożą defragmentacją siedlisk przyrodniczych i ograniczaniem różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- zagrożenia awariami przemysłowymi - na obszarze opracowania, ani w jego pobliżu, nie ma zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;

- powstawanie dzikich wysypisk - na omawianym terenie należy się obawiać powstawania dzikich wysypisk, czyli składowania odpadów, w tym odpadów potencjalnie niebezpiecznych dla gleby i wód, w miejscach do tego nie przystosowanych - także w wyrobisku;

- występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych, takich jak: nawalne deszcze, podtopienia, fale upałów, susze czy huragany, będących skutkiem zmian klimatu.

- zagrożenia dla środowiska związane są z działalnością kopalni piasku: zmienia się rzeźba terenu i warunki gruntowo-wodne, zniszczona zostaje pokrywa glebowa i roślinność - zarówno w miejscu bezpośredniego wydobywania kruszywa, jak też w miejscach składowania nadkładu i zajętych przez drogi dojazdowe. Wydobycie i transport urobku, wymagające ciężkiego sprzętu, powodują zanieczyszczenie powietrza i hałas. Takie niekorzystne zjawiska, i to w większej skali, występują już w tej okolicy, bowiem w pobliżu znajdują się inne obszary górnicze.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla poszczególnych terenów mają na celu ograniczanie wymienionych wyżej niekorzystnych zjawisk. Zasadnicze ustalenia planu zmierzają w kierunku, jeśli nie poprawy stanu środowiska jako całości, to przynajmniej utrzymania stanu obecnego, a także zapewnienia właściwych warunków dla zdrowia mieszkańców i użytkowników obszaru oraz terenów sąsiednich. Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Według ustaleń projektu, na całym obszarze wykluczono możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN i 1G-ZN, dróg, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, melioracji i zalesień.

Dzięki istniejącemu i projektowanemu wyposażeniu terenu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczenia gleb, wód i powietrza, tym niemniej projekt zawiera ustalenia (szerzej omówione w rozdziale 3 Prognozy) w zakresie: gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami, ochrony wód, odnawialnych źródeł energii, ochrony powietrza, ochrony przed polami elektromagnetycznymi, ochrony przed hałasem, a także ustalenia odnoszące się do infrastruktury technicznej. Zapisy planu nie zezwalają na lokalizację na obszarze nowych budynków, jedynie określają zakres dozwolonych robót budowlanych w odniesieniu do już istniejącej zabudowy.

Projekt dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Projekt planu wskazuje granice obszarów wymagających rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów 1G-RN i 1G-ZN oznaczonych na rysunku planu, dla których obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych. Przeznaczenie tych terenów zostało w projekcie ustalone zgodnie z wyznaczonymi kierunkami rekultywacji – odpowiednio: rolnictwo z zakazem zabudowy i zieleń naturalna.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Ramy programowe polityki ekologicznej wyznaczone są przez wytyczne europejskie obowiązujące na terenie całej Unii Europejskiej. Dokumentem nadrzędnym jest *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu

kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

System krajowej polityki ekologicznej Polski opiera się na założeniach strategicznego dokumentu sporządzanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, jakim jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej* (PEP2030). Jest to jedna z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedna z dziewięciu strategii², stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju.

W dokumencie tym wskazano m.in., że:

„Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska, zachowaniu różnorodności biologicznej i innych form materii ożywionej oraz nieożywionej.

Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia były dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.”;

Kolejnym dokumentem jest *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (średniookresowa strategia rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urósł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz

² Pozostałe to: *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, *Polityka energetyczna Polski 2040*, *Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku*, *Strategia produktywności*, *Krajowa strategia rozwoju regionalnego*, *Strategia „Sprawne państwo”*, *Strategia rozwoju kapitału społecznego*, *Strategia rozwoju kapitału ludzkiego*.

odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powodzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej."

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej, - Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Chociaż na obszarze opracowania nie ma cieków ani zbiorników wodnych, jednak z uwagi na potrzeby ochrony zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej* z 2005 r. oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016) z 2010 r.* (do tej pory nie zatwierdzony). W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe:

- Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,
- Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,
- Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą:

„Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdą również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych

potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* (2018) stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;
- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie korytarzy ekologicznych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w *Planie* tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej

kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów."

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* oraz w *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* (która zastąpiła wcześniejszy dokument - *Strategię Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*). Narzędziem wdrożeniowym założeń, które były zawarte w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*, a które zachowały aktualność, jest jedna z polityk sektorowych – *Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+*, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę relikwów przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* we wnioskach płynących z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej wskazano na konieczność „mitygacji tj. podjęcia działań zmierzających do zahamowania zmian klimatu oraz adaptacji tj. przystosowania się do nowych warunków klimatycznych w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko negatywnego ich wpływu na sposób funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki”.

W poniższej tabeli (Tabela 1) wykazano, w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zwartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Tab. 1. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie planu

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i>	Wskazana w <i>Planie</i> wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia. Cele szczegółowe zmierzają do stworzenie regionu: - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej;	Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną miasta, określoną w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w szczególności kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: ochrony udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz zachowania i ochrony

	- o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego.	terenów wspierających system ekologiczny miastaj.
<i>Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+</i> <i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031</i>	„Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+” wyznacza cztery cele strategiczne rozwoju określające aktywność miasta w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym: - Łódź silna i odporna, - Łódź ekonomicznego i społecznego rozwoju, - Łódź odpowiadająca na oczekiwania interesariuszy, - Łódź zachwycająca. W „Programie ochrony Środowiska ...” zostały określone cele w podziale na poszczególne obszary interwencji: - Ochrona klimatu i jakości powietrza: poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; - Zagrożenia hałasem: redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - Pola elektromagnetyczne (PEM): ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi; - Gospodarowanie wodami: ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - Gospodarka wodno-ściekowa: prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - Zasoby geologiczne: racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - Gleby: rekultywacja terenów zdegradowanych; - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - Zasoby przyrodnicze: zapewnienie odpowiedniej dostępności i jakości terenów zieleni; - Zagrożenie poważnymi awariami:	W projekcie planu wyznaczono tereny o przeznaczeniu: - teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy (G-RN), teren górnictwa i wydobywania lub zieleni naturalnej (G-ZN), - teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN), - teren zieleni naturalnej (ZN), - teren drogi zbiorczej i drogi lokalnej (KDZ i KDL), - teren drogi wewnętrznej (KR). Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących (zawsze oraz potencjalnie) znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem wydobywania kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN, i 1G-ZN, dróg, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, melioracji i zalesień. Ustalono także zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenach 1G-RN i 1G-ZN. Dopuszczono lokalizację mikroinstalacji. Sformułowano ustalenia w zakresie gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami, ochrony wód, odnawialnych źródeł energii, ochrony powietrza, ochrony przed polami elektromagnetycznymi i ochrony przed hałasem. Ochroną akustyczną objęto istniejącą zabudowę mieszkaniową, wskazaną jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”. W zakresie infrastruktury technicznej założono wyposażanie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, jej przebudowę,

	zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.	a także budowę nowych systemów. W projekcie planu ustalono granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, poprzez wskazanie istniejących terenów górniczych "Łódź-Pomorska I" udokumentowanych złóż piasków "Łódź-Pomorska I" oraz „Stoki III” udokumentowanych złóż piasków „Stoki”. Ustalono także granice obszarów wymagających rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów 1G-RN i 1G-ZN, dla których obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych
<i>Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031</i>	Zintegrowana gospodarka odpadami w województwie w sposób gwarantujący ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.	W projekcie planu ustalono nakaz prowadzenia gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie.

Źródło: opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 położone są w odległości kilku kilometrów od granic miasta, a kilkunastu - od obszaru opracowania, a Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków - znacznie dalej. Z uwagi na ich oddalenie od przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono powyższe obszary.

W granicach omawianego obszaru nie występują również tereny objęte inną prawną formą ochrony (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). W promieniu 10 km od obszaru położone są:

- Rezerваты przyrody: „Struga Dobieszkowska”, „Las Łagiewnicki”, „Wiączyń” i „Polesie Konstantynowskie”,
- „Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich”, wraz z otuliną;
- Obszary chronionego krajobrazu: „Dolina Miazgi pod Andrespołem”, „Mrogi i Mrożycy”;
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: „Sucha dolina w Moskulach”, „Źródła Neru”, „Dolina Sokołowski”;
- Użytki ekologiczne: „Mokradła przy Pomorskiej”, „Stawy w Mileszkach”, „Stawy w Nowosolnej”, „Łąka w Wiączyń”, „Jeziorko Wiskitno”, „Bagno Ługi”, „Łąki na Modrzewiu”.

Na analizowanym terenie zostały wskazane tereny występowania rzadkich i zagrożonych owadów (dwóch gatunków), a także teren występowania rzadkiego gatunku ptaka. Brak udokumentowanych stanowisk występowania płazów, gadów oraz ssaków.

Na tym obszarze nie ma obiektów ani obszarów wpisanych do rejestru czy ewidencji zabytków, ani uznanych za dobra kultury współczesnej. Obszar nie jest także objęty żadną z wyznaczonych w Studium stref ochrony konserwatorskiej. Również przeprowadzone wskazują, że kulturowy i przyrodniczy krajobraz obszaru nie przedstawia wysokiej wartości.

Omawiany projekt planu nie dopuszcza lokalizacji budynków na całym obszarze, ale umożliwia zachowanie zabudowy istniejącej i określa dopuszczalny zakres robót budowlanych. Dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenami górnictwa i wydobywania (1G-RN i 1G-ZN).

Plan dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Realizacja dopuszczalnych inwestycji będzie powodowała pewne negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, a następnie, w trakcie ich eksploatacji, oddziaływania będą miały już stały charakter. Na etapie projektu planu niemożliwe jest jednak określenie skali (natężenia) oddziaływań oraz ich zasięgu. Dla potrzeb oceny projektowanego planu pod kątem jego skutków dla środowiska wskazana jest analiza wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określanych jako znaczące. Oddziaływania te zostały poniżej omówione w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru. Przewidywane są następujące negatywne oddziaływania, wynikające z użytkowania obszaru objętego planem zgodnie z jego ustaleniami:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza – oddziaływanie stałe, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające głównie na powietrze, rośliny i zdrowie ludzi; obecnie głównym źródłem emisji zanieczyszczeń jest działalność wydobywcza kopalni piasku; po jej zakończeniu jedynym znaczącym źródłem emisji będą pojazdy poruszające się po drogach, zlokalizowanych w granicach obszaru i poza nim, w także samochody użytkowników terenów, ponieważ projekt planu nie dopuszcza nowej zabudowy i zakazuje stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

- emisja hałasu komunikacyjnego - oddziaływanie o zmiennym dobowym natężeniu, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru; źródłem tego rodzaju oddziaływania będzie, tak jak obecnie, ruch samochodowy; w projekcie nie przewidziano nowych elementów układu drogowego; projekt planu nie wskazuje terenów chronionych akustycznie, ale zabudowę istniejącą mieszkaniową obejmuje

ochroną, jako „teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;

- emisja promieniowania elektromagnetycznego - oddziaływania negatywne, stałe, długoterminowe, wpływające na zdrowie ludzi i zwierząt, zależne od sposobu użytkowania danego terenu, ale o znikomym nasileniu przy braku lokalizacji źródeł promieniowania o wielkiej mocy. Oddziaływanie to będzie jednak nieznaczne, ponieważ projekt planu zakazuje lokalizacji infrastruktury technicznej, która powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa; przez obszar objęty opracowaniem przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, znajduje się tam także stacja bazowa telefonii komórkowej;

- zanieczyszczanie gleby lub ziemi – brak oddziaływania – na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby - przy respektowaniu wytycznych projektu planu - powodować takie zanieczyszczenie;

- wykorzystywanie zasobów środowiska - na obszarze planu zlokalizowane są istniejące tereny górnicze: „Łódź-Pomorska I” udokumentowanych złóż piasków „Łódź-Pomorska I” oraz „Stoki III” udokumentowanych złóż piasków „Stoki”, których granice pokrywają się z wyznaczonymi terenami 1G-ZN i 1G-RN. W ich granicach ustalono obszary wymagające rekultywacji, dla których obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych; po zakończonej eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części (po rekultywacji terenu) projekt planu ustala jako przeznaczenie podstawowe odpowiednio teren zieleni naturalnej i teren rolnictwa z zakazem zabudowy;

- ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych - brak oddziaływania. Osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCWPd jest niezagrażone dla całego miasta. Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono: dla JCWP „Ner do Dobrzyńki” derogację do 2027 roku, a dla JCWP „Wolbórka do dopływu spod Będzelina” - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych;

- przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu – na terenach eksploatacji kruszyw rzeźba terenu została przemodelowana (wyrobiska), a następnie przekształci się w wyniku przeprowadzonej rekultywacji, na pozostałej części obszaru brak oddziaływania – projekt planu nie dopuszcza nowej zabudowy, nie nastąpi więc naruszenie istniejącej rzeźby terenu;

- obniżenie walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru – przy respektowaniu ustaleń planu brak oddziaływania lub oddziaływanie nieznaczne, bowiem projekt nie dopuszcza nowej zabudowy, a wyłącznie remont i przebudowę istniejącej zabudowy, a także rozbudowę

i nadbudowę – na warunkach określonych w ustaleniach szczegółowych planu;

- zmniejszenie powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo i defragmentacja siedlisk przyrodniczych - zniszczenie warstwy gleby i pokrywy roślinnej na terenach zajętych pod planowane inwestycje - oddziaływanie negatywne stałe, bezpośrednie i długoterminowe, wpływające na szatę roślinną (zmniejszenie powierzchni terenów zieleni i bioróżnorodności),

świat zwierzęcy i zdrowie ludzi, a także na mikroklimat i krajobraz obszaru; po rekultywacji terenów obecnego wydobywania kruszywa należy oczekiwać odwrotnego – pozytywnego oddziaływania;

- zmniejszanie się bioróżnorodności - obszar objęty opracowaniem w znacznej części wciąż stanowi tereny otwarte, ale występujące na terenach sąsiednich procesy urbanizacyjne grożą defragmentacją siedlisk przyrodniczych i ograniczaniem różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- ryzyko wystąpienia poważnych awarii – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych obiektów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia awarii;

- zagrożenie powodzią - brak oddziaływania; zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie omawiany obszar nie znajduje się w granicach zagrożenia powodziowego 0,2%, 1%, czy 10%. Ryzyko powodziowe związane z negatywnymi konsekwencjami dla ludności oraz wartości potencjalnych strat powodziowych nie obejmuje swym zasięgiem omawianego obszaru;

- zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę, oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmieni się znacznie w stosunku do stanu obecnego, ponieważ utrzymany zostaje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania obszaru.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawałnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- migracja gatunków, spowodowana ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać uniemożliwione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi);

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

1. bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (place postojowe, drogi), hałas, wytwarzanie odpadów;

2. pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;

3. wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;

4. skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne;

5. krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;

6. długoterminowe – uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);

7. stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawałnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna;

- migracje gatunków, spowodowane ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać utrudnione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych, jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi).

W dokumencie pt. „Miejski plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Łodzi na lata 2024-2030”³ ocenione zostały główne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu – w odniesieniu do miasta Łodzi i jego mieszkańców:

„Analiza klimatyczna wskazała zjawiska, które powodują i będą powodować zmiany w funkcjonowaniu poszczególnych obszarów miasta Łodzi:

- wzrost liczby dni z temperaturą maksymalną powietrza,
- wzrost liczby dni upalnych rozumianych jako dni z temperaturą maksymalną $\geq 30^{\circ}\text{C}$,
- wzrost liczby fal upałów, definiowanych jako okres przynajmniej 3 dni z maksymalną temperaturą powietrza powyżej 30°C ,
- występowanie miejskiej wyspy ciepła, szczególnie w centralnej części miasta,
- spadek liczby dni z pokrywą śnieżną,
- umiarkowane i silne zagrożenie suszą łącznie dla 85% powierzchni miasta, w tym najsilniejsze zagrożenie w części zachodniej i wschodniej miasta,
- wzrost częstotliwości występowania burz oraz związanych z nimi deszczów nawałnych, mogących powodować podtopienia w mieście i silnych porywów wiatru,

³ Załącznik do Uchwały Nr VII/208/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 16 października 2024 r., Uchwałą Nr XIII/327/25 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 15 stycznia 2025 r. uznany za miejski plan adaptacji w rozumieniu art. 3 pkt 9a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

- występowanie lokalnych, nagłych powodzi miejskich powodujących zalanie lub podtopienie terenu w wyniku wystąpienia silnego, krótkotrwałego opadu deszczu o dużej wydajności,

- wzrost koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz występowanie smogu kwaśnego (zimowego).”

Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców. Dlatego też w miejskim programie adaptacji „na podstawie występowania poszczególnych zjawisk oraz wyznaczonych trendów ich zmian w oparciu o dane z projektu Klimada 2.0, oszacowano prawdopodobieństwo wystąpienia określonego zjawiska, które pokazuje czy może dojść do wzrostu intensywności i/lub częstości wystąpienia danego zjawiska (meteorologicznego lub hydrologicznego).

Prawdopodobieństwo określono w pięciostopniowej skali:

- bardzo niskie – oznacza, że zjawisko nie wystąpiło w okresie historycznym,
- niskie – oznacza, że zjawisko wystąpiło więcej niż raz, ale nie częściej niż raz na 20 lat,
- średnie – oznacza, że zjawisko wystąpiło więcej niż raz na 10 lat,
- wysokie – oznacza, że zjawisko wystąpiło co najmniej raz w każdym analizowanym roku,
- bardzo wysokie – oznacza, że zjawisko wystąpiło częściej niż raz w każdym analizowanym roku.”

Bardzo wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska wskazano dla:

- wzrostu: temperatury średniej i maksymalnej, liczby dni upalnych z temperaturą maksymalną $\geq 30^{\circ}\text{C}$, liczby fal upałów, liczby dni z opadem $\geq 10\text{mm}$, liczby dni bez opadów, liczby dni z porywami wiatru $> 17\text{m/s}$, częstości występowania burz, koncentracji zanieczyszczeń powietrza (pyłu PM_{10}), oraz dla spadku liczby dni z wystąpieniem pokrywy śnieżnej;

Wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska wskazano dla:

- wzrostu: liczby dni gorących z temperaturą maksymalną $\geq 25^{\circ}\text{C}$, rocznej sumy opadów, liczby dni z opadem $\geq 20\text{mm}$, zagrożenia suszą, wartości maksymalnych stężeń średnich dobowych pyłu $\text{PM}_{2,5}$ oraz dla spadku liczby dni przymrozkowych z temperaturą maksymalną $< 0^{\circ}\text{C}$.

Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska wskazano dla:

- wzrostu: temperatury minimalnej, liczby dni z opadem $\geq 30\text{mm}$, prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi od strony rzek oraz spadku: liczby dni mroźnych z temperaturą minimalną $\leq 10^{\circ}\text{C}$, liczby fal zimna, liczby dni przejściowych (temperatura maksymalna $> 0^{\circ}\text{C}$, minimalna $< 0^{\circ}\text{C}$), liczby dni z mgłą.

Niskie prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska wskazano tylko dla podwyższonych stężeń ozonu troposferycznego, a bardzo niskiego nie wskazano w odniesieniu do żadnego zjawiska.

W dokumencie tym zawarto wnioski z oceny ekspozycji:

„Ocena ekspozycji miasta Łodzi na ekstremalne zjawiska klimatyczne, była podstawą do sformułowania najważniejszych wniosków pokazujących kierunek w dążeniu miasta do wzmocnienia odporności na zmiany klimatu, w tym, które z działań realizowanych w Łodzi wymagają kontynuacji, jakie działania należy wdrożyć, które grupy mieszkańców wymagają

szczególnego wsparcia i które elementy zagospodarowania miasta potrzebują najpilniejszego wdrożenia działań adaptacyjnych:

- *niezbędna kontynuacja działań ukierunkowanych na redukcję stresu termicznego wszystkich grup mieszkańców, szczególnie osób powyżej 65 r. ż., osób niepełnosprawnych oraz dzieci poniżej 5 r. ż. (ekspozycja na zjawiska termiczne),*
- *niezbędna kontynuacja działań dedykowanych zagospodarowaniu (retencjonowaniu i ponownym wykorzystaniu) wód deszczowych i spowolnieniu spływu do odbiornika co zmniejszy ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi miejskich, oraz zrzut wody bezpośrednio do tzw. starej infrastruktury ściekowej (kanalizacji ogólnospławnej i deszczowej),*
- *niezbędny dalszy rozwój naturalnych systemów podczyszczania wód opartych na procesach infiltracji i retencji ze względu na okresy bezdeszczowe i okresy suszy, które wpływają niekorzystnie na jakość wód opadowych (która zależy m.in. od czystości powietrza, czystości powierzchni, z którą styka się opad, długości okresu bezopadowego) odprowadzanych do odbiornika,*
- *niezbędna kontynuacja działań dedykowanych poprawie jakości powietrza atmosferycznego,*
- *niezbędne działania podnoszące kwalifikacje i wydajność służb ratowniczych oraz osób odpowiedzialnych za grupy mieszkańców szczególnie wrażliwe na ekstremalne zjawiska naturalne,*
- *kontynuacja działań edukacyjno-informacyjnych, w celu podniesienia wiedzy o zagrożeniach naturalnych, na które narażona jest Łódź,*
- *prowadzenie monitoringu zdarzeń, ich skutków oraz wprowadzanych rozwiązań np. w formie dedykowanej warstwy na istniejącym geoportalu miejskim.”*

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, a szczególnie klęski żywiołowe należy uznać za wysoką. Obszar opracowania planu leży poza zwartą strefą zurbanizowaną miasta, w sąsiedztwie terenów obrzeżnych miasta, w znacznej części biologicznie czynnych.

Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu, chociaż przy znacznym nasileniu mogą powodować straty w drzewostanie. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej.

Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych. Brak nowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z ogrzewaniem budynków lub procesami technologicznymi i utrzymanie dużych powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo wpłynie na złagodzenie ewentualnych zmian klimatu.

Ustalenia projektu planu, poprzez uniemożliwienie realizacji nowej zabudowy na terenach otwartych, aktywnych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo, mają na celu ich ochronę. Obszar objęty planem stanowią w większości tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej i lasy – plan dopuszcza jedynie lokalizację przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak: wydobywanie kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN i 1G-ZN, drogi, inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, melioracje i zalesienia, a także lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii (tzn. o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW). W projekcie, poza przeznaczeniem uzupełniającym: komunikacja drogowa wewnętrzna w terenach G-RN, G-ZN, RN-ZN i ZN nie wskazano nowych elementów układu drogowego, jednak drogi mogą być realizowane niezależnie od ustaleń planów miejscowych, w oparciu o przepisy tzw. specustawy drogowej (na tym obszarze lokalizacja nowych dróg jest jednak bardzo mało prawdopodobna). Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na środowisko należy wobec tego ocenić bardzo pozytywnie.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W poprzednim rozdziale niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Projekt planu zawiera równocześnie ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie polegała przede wszystkim na ochronie udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz zachowaniu i ochronie terenów wspierających system ekologiczny miasta, dla których w projekcie ustalono przeznaczenie podstawowe: teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy, teren górnictwa i wydobywania lub zieleni naturalnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej, teren zieleni naturalnej.

Na całym obszarze wykluczona jest lokalizacja nowych budynków. Na terenach rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN) dopuszczono remont i przebudowę istniejącej zabudowy oraz jej rozbudowę i nadbudowę na określonych warunkach.

W projekcie planu zabudowę istniejącą mieszkaniową zaliczono do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN i 1G-ZN, dróg, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, melioracji i zalesień. Ustalono także zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w

tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenach 1G-RN i 1G-ZN. Wprowadza również zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenach 1G-RN i 1G-ZN. Plan dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego, zamontowanych na budynku. Dla takich instalacji nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko.

W projekcie sformułowano także ustalenia w zakresie:

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami - nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: stosowanie rozwiązań zapewniających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, przy zastosowaniu rozwiązań opóźniających odpływ i ograniczających jego wielkość, prowadzenie gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie;
- ochrony wód - zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód,
- ochrony powietrza - zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;
- ochrony przed polami elektromagnetycznymi - zakaz lokalizacji infrastruktury technicznej, która powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie planu ustalono, iż istniejącą zabudowę mieszkaniową zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, plan wskazuje istniejące tereny górnicze: „Łódź-Pomorska I” udokumentowanych złóż piasków „Łódź-Pomorska I” oraz „Stoki III” udokumentowanych złóż piasków „Stoki”.

Plan ustala także granice obszarów wymagających rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów 1G-RN i 1G-ZN, dla których obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

Dla terenów tych plan ustala, że przeznaczenie podstawowe - teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub teren zieleni naturalnej - stosuje się po zakończeniu eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części (po rekultywacji terenu). Ustalono również wskaźniki zagospodarowania terenu: udział powierzchni zabudowy (maksimum): dla terenu

1G-RN – 1%, dla terenu 1G-ZN – 5%, nadziemna intensywność zabudowy (minimum - maksimum): dla terenu 1G-RN – 0,0001 - 0,01, dla terenu 1G-ZN – 0,0001 - 0,05; oraz udział powierzchni biologicznie czynnej (minimum): dla terenów 1G-RN i 1G-ZN – 70%, dla terenów 1RN-ZN, 2RN-ZN i 1ZN – 80%.

W projekcie planu zawarto ustalenia, których realizacja ma zapobiegać także innym negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Zakłada wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Wprowadzono nakaz lokalizacji infrastruktury technicznej jako podziemnej, z wyłączeniem napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110kV lub wyższym, stacji transformatorowych oraz elementów infrastruktury technicznej, które jedynie jako nadziemne mogą pełnić swoją funkcję. Obecnie przez obszar opracowania przebiegają linie elektroenergetyczne 110 kV i 15 kV, w ulicach Arniki i Hymnej zlokalizowany jest gazociąg, a w pobliżu wodociąg.

Przez obszar ani w jego pobliżu nie przechodzą ciepłociągi wody gorącej, tak więc zlokalizowane tam budynki muszą posiadać indywidualne źródła zaopatrzenia w ciepło. W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza w projekcie ustalono zakaz stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy.

Niezależnie od regulacji, jakie można zawrzeć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, to dopiero stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych

i organizacyjnych określonych w przepisach odrębnych w procesie inwestycyjnym i późniejszej eksploatacji obiektów i urządzeń zapewni zachowanie standardów jakości środowiska.

Respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi technicznej i komunikacyjnej, zapewni właściwe funkcjonowanie tego obszaru, przy równoczesnym dotrzymaniu standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające kształtowanie ładu przestrzennego oraz ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu. W projekcie wskazano istniejące tereny górnicze: "Łódź-Pomorska I" udokumentowanych złóż piasków "Łódź-Pomorska I" oraz „Stoki III” udokumentowanych złóż piasków „Stoki” i ustalono granice obszarów wymagających rekultywacji.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje, zatem, potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

1) ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;

2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien

zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe, dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieci ciepłej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki, stosowanie zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustalenia planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do opiniowania i uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Hyrnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki. Decyzję o przystąpieniu do sporządzania planu podjęła Rada Miejska uchwałą Nr XVII/466/25 z dnia 21 maja 2025 r. Zawartość prognozy została dostosowana do obowiązujących przepisów.

Obszar objęty projektem planu miejscowego o powierzchni ok. 73,3 ha znajduje się w północno-wschodniej części miasta – w granicach osiedla Doliny Łódki. Obejmuje on tereny otwarte, częściowo wykorzystywane dla eksploatacji złóż kopalin, stanowiące obszary dopełniające system przyrodniczy miasta, pełniące rolę klimatyczno-biologiczną. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna koncentruje się tuż poza granicami obszaru projektu planu – głównie wzdłuż ul. Hyrnej i ul. Listopadowej.

Bezpośrednio za południowym krańcem obszaru ma przebiegać nowa trasa komunikacyjna: dojazd do węzła Brzeziny na autostradzie A1. W Decyzji Nr 22/2020 o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, z dnia 2020-07-29 określono zakres przedsięwzięcia, obejmujący m.in. budowę pięciu obiektów inżynierskich, w tym pełniących funkcję przejść dla zwierząt (średnich i małych), z których wszystkie zlokalizowane są w znacznej odległości od obszaru objętego omawianym projektem planu. Wprawdzie teren realizacji tej inwestycji nie obejmuje omawianego obszaru, ale jego

południowa część może się znaleźć w strefie oddziaływania drogi – zarówno w fazie jej budowy, jak i eksploatacji.

W południowej części obszaru znajdują się eksploatowane (z aktualnymi koncesjami) złoża kruszywa naturalnego - złóż piasków: "Łódź-Pomorska I" oraz „Stoki III”, a w północnej: wybilansowane i zrekultywowane złożo „Listopadowa” oraz nie posiadające koncesji złożo „Obłoczna I”.

Na omawianym obszarze nie ma obiektów ani obszarów wpisanych do rejestru czy ewidencji zabytków, ani uznanych za dobra kultury współczesnej. Obszar nie jest także objęty żadną z wyznaczonych w Studium stref ochrony konserwatorskiej.

Waloryzacje krajobrazu, zarówno dokonane na potrzeby sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi, jak i przeprowadzone w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego wskazują, że kulturowy i przyrodniczy krajobraz obszaru nie przedstawia wysokiej wartości. Tereny objęte niniejszym opracowaniem, jak również tereny sąsiadujące z nim, nie zostały w audycie wskazane jako krajobrazy priorytetowe, dla których ustalane są rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazu.

Na analizowanym terenie nie stwierdzono udokumentowanych stanowisk występowania płazów, gadów oraz ssaków. Według Atlasu miasta Łodzi zostały tam wskazane tereny występowania rzadkich i zagrożonych owadów (dwóch gatunków), a także teren występowania rzadkiego gatunków ptaka.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia są zgodne z zapisami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.). Według ustaleń *Studium* cały obszar stanowią tereny wyłączone spod zabudowy: tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O).

Na obszarze objętym projektem planu wydzielono poszczególne tereny, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia:

- teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1G-RN; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren zieleni naturalnej, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,
- teren górnictwa i wydobywania lub zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1G-ZN; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,
- teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku projektu symbolami 1RN-ZN i 2RN-ZN; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

- teren zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1ZN; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód powierzchniowych śródlądowych,

- teren drogi zbiorczej i teren drogi lokalnej, oznaczone na rysunku projektu symbolami 1KDZ i 1KDL, przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami,

- teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku projektu symbolem 1KR, przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami.

Jako główne zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w zakresie kształtowania standardów zagospodarowania i użytkowania terenów w projekcie planu ustalono: ochronę udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz zachowanie i ochronę terenów wspierających system ekologiczny miasta. Zgodnie z tym założeniem ustalono przeznaczenie terenów. Projekt planu, regulując zasady ich zagospodarowania, zapobiega procesom niekontrolowanego rozlewania się zabudowy na terenach aktywnych przyrodniczo. Po zakończeniu wydobywania kruszywa w obu obecnie eksploatowanych złożach i przeprowadzeniu rekultywacji (zgodnie z wyznaczonymi kierunkami rekultywacji) cały obszar będzie stanowił tereny otwarte: rolnictwa lub zieleni naturalnej, a - jako przeznaczenie uzupełniające - mogą tam być także tereny wód śródlądowych i lasy.

Projekt planu nie dopuszcza lokalizacji budynków na całym obszarze, ale umożliwia zachowanie istniejącej na terenie 2RN-ZN zabudowy i określa dopuszczalny zakres robót budowlanych.

Dla terenów 1G-RN i 1G-ZN dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenami górnictwa i wydobywania. Dla terenów tych ustalone zostały wskaźniki zagospodarowania terenów: udział powierzchni zabudowy, nadziemna intensywność zabudowy i udział powierzchni biologicznie czynnej.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenach 1G-RN i 1G-ZN, dróg, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, melioracji i zalesień. Ustalono także zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenach 1G-RN i 1G-ZN.

Projekt dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł, instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego, zamontowanych na budynku. Nie wymagają one wyznaczania stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko.

W projekcie zawarto ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, odnoszące się do gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami, ochrony wód,

odnawialnych źródeł energii, ochrony powietrza, ochrony przed polami elektromagnetycznymi, ochrony przed hałasem. Wskazano, iż istniejącą zabudowę mieszkaniową położoną w granicach planu zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu zawiera także ustalenia odnoszące się do infrastruktury technicznej: zakłada wyposażanie terenów w tę infrastrukturę w oparciu o istniejące systemy, ich rozbudowę i przebudowę, a także budowę nowych systemów.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, plan wskazuje istniejące tereny górnicze, jak również wskazuje granice obszarów wymagających rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów 1G-RN i 1G-ZN, dla których obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych. Przeznaczenie tych terenów zostało w projekcie ustalone zgodnie z wyznaczonymi kierunkami rekultywacji – odpowiednio: rolnictwo z zakazem zabudowy i zieleń naturalna.

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, wskazując oddziaływania korzystne i negatywne.

Omawiany obszar wraz z terenami sąsiednimi są ważnym elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego całej aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzą one sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem.

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sposób właściwy zapewni ochronę terenów otwartych, wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta, przed niekontrolowanymi procesami urbanizacji.

Żadna z planowanych inwestycji, jaka mogłaby być uciążliwa dla środowiska, nie wiąże się z oddziaływaniem na wartościowe przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo obszary, w tym Natura 2000 lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach obszaru objętego opracowaniem projektu plan ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000.

Plan, po jego uchwaleniu, nakłada na przyszłych użytkowników terenów szereg wymogów z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego oraz dotyczących infrastruktury technicznej, które mają na celu, między innymi, zabezpieczenie dobrego stanu środowiska na analizowanym obszarze.

Ścisłe respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowiska, w przypadkach, gdy nie można go całkowicie wyeliminować.

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zm.)*
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.)*
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.)*
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647)*
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)*
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.)*
7. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024r. poz. 1292)*
8. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960)*
9. *Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 r. poz. 1361, ze zm.)*
10. *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672, ze zm.)*
11. *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82, ze zm.)*
12. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2024 r. poz. 1290, ze zm.)*

Materiały źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. oraz Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Hyrnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki*, grudzień 2025 r.
3. *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Hyrnej, Listopadowej, Olkuskiej i Arniki*, MPU w Łodzi, wrzesień 2025 r.
4. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga)
5. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
6. *Polityka ekologiczna państwa 2030* (PEP2030)
7. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* - uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)
8. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* - Uchwała Nr LXXXVI/2598/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 stycznia 2024 r.
9. *Strategiczna mapa hałasu miasta Łodzi* (2023)
10. *Mapa akustyczna Łodzi na lata 2017-2022*, Łódź, 2018
11. *Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Łodzi*, Uchwała Nr XXXIV/1124/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r.
12. *Miejski plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Łodzi na lata 2024-2030* - Załącznik do Uchwały Nr VII/208/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 16 października 2024 r., Uchwałę Nr XIII/327/25 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 15 stycznia 2025 r. uznany za miejski plan adaptacji w rozumieniu art. 3 pkt 9a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
13. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031*, Uchwała Nr XXXVI/466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.
14. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002, 2009 i 2012
15. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (II aktualizacja), Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335)
16. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (II aktualizacja), Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300)
17. *Zielone skarby Łodzi - relikty naturalnej przyrody miasta*, praca zbiorowa pod redakcją J.K. Kurowskiego i P. Witosławskiego, Łódź, 2009
18. *Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego*, Uchwała Nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa
19. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPIK – Oddział w Krakowie, 1998 r.
20. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, 2015, Warszawa

OŚWIADCZENIE

kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Jako kierująca zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.), tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedziny nauk rolniczych: ogrodnictwo - kształtowanie terenów zieleni oraz posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam ponad pięciokrotnie członkiem zespołu autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierująca Zespołem:

mgr inż. Anna Olaczek-Wołowska

Łódź, dnia 17 grudnia 2025 r.